THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXIX Kaina 50 c. ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, RUGPJŪTIS — AUGUST 24, 1985 Nr. 166

LKB Kronika Nr. 66

Viešas „Kronikos" priedas

(Tęsinys)

Grubiai pažeidžiant kultų įstatymus, kai kurie ekstremistiškai nusiteikę kunigai bei kiti bažnytininkai bandė organizuoti ir sistematingai mokyti vaikus religijos (Šatės, Krinčino, Adakavo, Krakių, Sasnavos, Skardupių, Šilutės, Sakių religinių bendruomenių kunigai ir Gižų bažnyčios vargonininkė). Dėl kunigų V. Senkaus, V. Šikšnio, S. Uždavinio, V. Brusoko ir Gižų bažnyčios vargonininkės J. Jasiulytės nusižengimų medžiaga buvo perduota prokuratūros organams.

Kultų įstatymų laikymosi kontrolės komisijų nustatytais duomenimis dvasininkai I. Plioraitis (Kapčiamiestis), A. Mocius (Siesikai), G. Steponaitis (Kybartai), V. Senkus (Šatės) ir R. Puzonas (Kiaukliai) be vietos valdžios organų leidimo organizavo eitynes į kapines mirusių pagerbimo dieną — lapkričio 1 d., už ką administracine tvarka buvo nubausti, o kun. G. Steponaitis rajono prokuratūros įspėtas.

Kai kurie dvasininkai ekstremistai be kvietimo arba be vietos valdžios organų sutikimo važinėja po bažnyčias ir sako antivisuomeninio turinio pamokslus (J. Kauneckas, J. Zdebskis, V. Gustaitis, A. Jokubauskas, A. Gražulis, I. Plioraitis, L. Kalinauskas, A. Keina, D. Valikonis, S. Puidokas...).

Aštuoniolika religinių bendruomenių dar nepasirašė sutarčių dėl nemokamo naudojimosi maldos namais ir juose esančiu turtu. (Pasvalio raj. — 4, Radviliškio — 3, Pakruojo — 2, Lazdijų — 2, o Joniškio, Jonavos, Kelmės, Kėdainių, Šiaulių, Utenos ir Ukmergės rajonuose po 1 religinę bendruomenę).

Nors kun. Jokubauskas (Radviliškio raj.) ir kun. Baltuška (Utenos raj.) RVK vykdomųjų komitetų sprendimais pašalinti iš vykdomųjų organų sudėties, bet jau eilę metų jų vietoje neišrinkti kiti asmenys.

Nepaisydami vietos valdžios organų draudimo, vis dar daug kunigų stengiasi pasisavinti religinių bendruomenių vykdomųjų organų ir revizijos komisijų funkcijas, vadovauja jiems, tvarko ūkinius — finansinius reikalus, laiko pas save religinių bendruomenių dokumentus ir kasos knygas, patys renka aukas maldos namuose. Kai kuriuose rajonuose ir miestuose ekstremistiškai nusiteikę dvasininkai bando net kalėdoti.

Aršiausi ekstremistai kunigai A. Svarinskas ir S. Tamkevičius, religinė fanatikė J. Bieliauskienė, kurie, prisidengdami religija bei bažnyčia, vedė antitarybinę propagandą ir agitaciją, 1983 m. buvo nuteisti pagal LTSR BK 68 str. 1 d., o religiniai aktyvistai J. Margis ir A. Butėnaitė (Rokiškio raj.) už grasinimą ateistams nuteisti pagal LTSR BK 203 str. 1 d.

Vietos valdžios organai už kultų įstatymų pažeidimus įspėjo 118 dvasininkų ir 44 bažnytinius aktyvistus, pravedė 597 profilaktinius įspėjamuosius pokalbius.

Tarybos įgaliotinis raštu įspėjo 20 dvasininkų ir 26 vykdomųjų organų narius, pravedė 30 įspėjamųjų pokalbių su kunigais ir 66 vykdomųjų organų nariais.

Kontroliuojant kultų įstatymų laikymąsi, svarbiausia nepraleisti be reikiamo dėmesio nė mažiausio pažeidimo, nes pavėluota profilaktika paskatina pažeidėją dar labiau bristi į nusikalstamą veiklą.

(Bus daugiau)

Amerikiečių pareigūnai išeina Maskvoje iš JAV ambasados, stebint sovietų policijai. Nežiūrint suvaržymų, vakariečiai gana patogiai jaučiasi savo apartamentuose, gali apsipirkti specialiose krautuvėse.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Pietų Afrikos juodųjų unijos vadai nutarė atidėti aukso kasyklų darbininkų streiką, bet kreipėsi į darbininkus, kad atmestų naujų atlyginimų pasiūlymą. Tautinės sąjungos kasyklų unija pasakė, kad pasiūlymas būtų svarstomas balsavimu ir streikas pradėtas rugsėjo 1 d.

— Banazir Bhutto, nužudyto Pakistano ministerio pirmininko duktė, nutarė pasilikti Pakistane, kad tęstų pradėtą kovą prieš karinį režimą, įsakiusį jos tėvą pakarti. Jos grįžimas į Pakistaną ir jos brolio Shah Navaz Bhutto laidotuvės sutraukė virš 75,000 žmonių.

— Tennessee Valley Authority įsakė uždaryti Sequoyah atominę jėgainę dėl kritišku atveju aparatūros trūkumų. TVA anksčiau uždarė ir kitą atominę jėgainę dėl tos pačios priežasties.

— Tarptautinė žmogaus teisių gynybos organizacija „Amnesty" paragino Jugoslavijos vyriausybę panaikinti įstatymus, kurie varžo piliečius laisvai išreikšti savo įsitikinimus ir kuriais remiantis gali būti areštuojami asmenys — kitaminčiai dėl jų politinės veiklos. Amnesty organizacija atkreipia dėmesį, kad Jugoslavijoje nuo 1980 iki 1983 metų, pagal pačios valdžios paskelbtus statistinius duomenis, politiniais sumetimais buvo suimti daugiau negu du tūkstančiai asmenų, taigi, daugiau negu šeši šimtai į metus. Kai kurie jų buvo nuteisti vien dėl to, kad sugrįžę iš kelionių Vakarų kraštuose buvo atsivežę užsienio spaudos.

— Stephan Jaquemet, Raudonojo Kryžiaus viršininkas, nežinomų piktadarių pagrobtas prieš savaitę, dabar paleistas Sidono mieste, Lebanone.

— Pasaulinė Biblinė sąjunga pasiuntė Kinijos Krikščionių tarybai Nankine daugiau negu šimtą tonų popieriaus Šventojo Rašto knygų atspausdinimui. Numatoma, kad pagal su kinų valdžia atsiektą susitarimą bus atspausdinta apie šimtą tūkstančių Biblijų kinų kalba. Spausdinimo darbą atliks viena kinų valdžios knygų leidykla.

— Lenkijos primas kardinolas Glemp išreiškė viltį, kad dar šių metų eigoje bus sukurtas katalikų Bažnyčios specialus fondas pagalbai privačiam Lenkijos žemės ūkiui. Kardinolas pažymėjo, kad tam tikslui jau yra sutelkta 17 milijonų dolerių, kurie, tačiau, turi būti panaudoti iki šių metų pabaigos. Vėliau, fondo pagrindinį kapitalą turėtų sudaryti 28 milijonai dolerių. Kardinolas išreiškė susirūpinimą, kad yra vis delsiama su šio projekto įgyvendinimu, pažymėdamas, kad fondo sukūrimą vilkina nesibaigiančios derybos su valdžia.

— Jeruzalės izraelitų muziejus paskelbė pranešimą apie naujus archeologinius atradimus Palestinoje. Negev dykumoje vienoje grotoje archeologijos mokslininkai atrado daiktus, kurie yra kilę iš septintojo ar devintojo tūkstantmečio prieš Kristų. Šie radiniai liudija apie anuo metu žmonių išpažintą religiją, kurios istorija iki šiol nepažinojo. Muziejaus vicepirmininkas Meir pranešime pažymi, kad tai yra pats svarbiausias archeologinis atradimas Palestinoje pastarųjų 25 metų laikotarpyje.

— Birmoje pastaruoju laiku smarkiai padaugėjo dvasiniai pašaukimai. Vien praėjusių metų gruodžio mėnesį Ranggono didžiojoje seminarijoje net dvidešimčiai jaunuolių buvo suteikti dijakono šventimai. Iki šių metų kovo mėnesio 35 šios seminarijos auklėtiniai bus įšventinti kunigais. Pastovus dvasinių pašaukimų augimas Birmoje, pažymėjo seminarijos rektorius, leidžia su pasitikėjimu žvelgti į Bažnyčios ateitį šiame krašte ir, be abejo, skatinančiai paveiks kitas Azijos tautas.

— Daugiau kaip 40,000 filipiniečių išėjo į Manilos gatves demonstruoti, prisimindami, kaip prieš du metus buvo nužudytas opozicijos vadas Benigno Aquino. Aquino nužudė Maniloje 1983 m. rugpjūčio 21 d., kai jis grįžo po trijų metų iš JAV. Daugelis galvoja, kad jis galėjo būti valstybės prezidentu vietoj Ferdinando E. Marcos.

KATALIKAI PASAULYJE

krikščionių, kurie būtų pajėgūs konkrečiai liudyti krikščionybę savo aplinkoje. „Tokiais krikščionimis turite pasirengti būti ir jūs", — kalbėjo popiežius jaunimui. „Vien tik Dievas atskleidžia žmogui jo gyvenimo tikrąją prasmę. Žmogus be Dievo nesugeba savęs pilnai suprasti ir įprasminti savo gyvenimo. Kristus kaip tik ir atėjo į pasaulį visų pirma tam, kad mes tai pilnai suvoktumėm".

Popiežius į maldininkus

Popiežius Jonas Paulius II trečiadienio bendrojoje audiencijoje Šv. Petro aikštėje, tęsdamas pokalbį apie tikėjimą, aiškino maldininkams Tikėjimo Išpažinimą — „Tikiu į Dievą Tėvą Visagalį, dangaus ir žemės Sutvėrėją". „Dievas, į kurį met tikime", — kalbėjo Šventasis Tėvas, — „yra Viešpats, Jėzaus Kristaus Tėvas, kaip parašyta šv. Pauliaus laiške romėnams. Dievas yra dangaus ir žemės Viešpats, kaip Jį vadina pats Jėzus Kristus. Taigi, Dievas yra visatos Sutvėrėjas, dangaus ir žemės valdovas, gyvenantis ne rankomis pastatytose šventyklose, kaip aiškino atėniečiams šv. Paulius. Jis visiem duoda gyvybę, alsavimą ir visą kitą. Mes jame gyvename, judame ir esame".

Kaip paprastai bendrųjų audiencijų metu, Jonas Paulius II atskirai pasveikino jų kalbomis gausesnes maldininkų grupes. Jų tarpe buvo maldininkai iš Vengrijos, ukrainiečių studentų grupė iš Jungtinių Amerikos Valstybių, grupė slovėnų studentų iš Jugoslavijos ir slovakų jaunimo grupė, šiuo metu atostogaujanti Italijoje. Kreipdamasis į italus maldininkus, popiežius dar kartą prisiminė Dolomitu kalnuose įvykusią katastrofą, visus kviesdamas melstis už tragedijos meu žuvusiuosius, o nukentėjusiem pakartotinai išreikšdamas savo tėviškos užuojautos jausmus.

Popiežius į jaunimą

Popiežius Jonas Paulius II antradienį anksti rytą savo vasaros rezidencijos Castelgandolfe kieme aukojo šv. Mišias, dalyvaujant apie dviem šimtam italų ir kitų tautų jaunimo, šiomis dienomis suvažiavusio į kasmetinį susitikimą palapinių miestelyje Divino Amore Dievo Motinos šventovėje netoli nuo Romos. Tai jau dešimtasis krikščioniškojo jaunimo maldos ir susitelkimo suvažiavimas, kuriam šiais metais yra parinkta tema: „Marija, žmogiškosios ir dieviškosios meilės tobula harmonija". Šventasis Tėvas Mišių metu kreipdamasis į jaunimą, pasidžiaugė jo gausiu dalyvavimu tradiciniame susitikime, kuris, pažymėjo popiežius, jiem suteiks progą tarpusavyje pabendrauti, drauge susitelkti maldoje, išklausyti paskaitų aktualiosiomis dabartinio laiko temomis, jas padiskutuoti krikščioniškojo mokslo šviesoje. Dabartiniam pasauliui, pažymėjo popiežius, ypatingu būdu reikia tvirtai įsitikinusių, nuoseklių ir drąsių

Popiežius į kiniečius

Anglų kalba Jonas Paulius II kreipėsi į grupę amerikiečių televizijos darbuotojų, kuriem Kinijos valdžia pavedė parengti visą seriją televizijos programų apie Vakarų Europos kraštus. Šios programos ateinančiais metais bus perduodamos per Kinijos valstybinę televiziją. Pasinaudodamas šia proga, popiežius išreiškė kilniąjai kinų tautai savo nuoširdžius sveikinimus. Katalikų Bažnyčia, kalbėjo popiežius, žvelgia į Kiniją kaip į didelę ir vieningą šeimą, amžių bėgyje subrendusių kilnių istorinių ir kultūrinių tradicijų židinį. Bažnyčia su dideliu palankumu seka dabartines kinų tautos pastangas, kuriomis ji siekia sumoderninti kraštą ir kurti visuotinę pažangą. „Esu tikras", — pažymėjo toliau popiežius, — „esu tikras, kad tie kinai, kurie yra Kristaus mokslo sekėjai, kaip savo laiku buvo jėzuitas kunigas Matteo Ricci, savo įnašu prisidės prie bendrosios gerovės kūrimo, remdamiesi tomis evangelinėmis vertybėmis, kurios atsispindi šimtmetinėse kinų tautos tradicijose: tai teisingumas, žmonių meilė, santūrumas, išmintis, ištikimybės ir lojalumo supratimas. Meldžiu Visagalį Dievą, — baigė savo žodį Šventasis Tėvas, kad laimintų kinų tautą ir jos kilnias pastangas siekti pažangos ir taikos".

Sovietai paneigia kaltinimus

Maskva. Sovietų Sąjunga griežtai paneigė amerikiečių kaltinimus dėl chemikalinių dulkių naudojimo amerikiečių diplomatų sekimui, pabrėždama, kad toks tvirtinimas „nuodija tarp dviejų valstybių atmosferą". Tasso žinių agentūra tvirtina, kad amerikiečių kaltinimas yra absurdiškas, begėdiškas ir sufabrikuotas. JAV Valstybės departamentas užvakar kaltino KGB, slaptąją sovietų policiją, geltonos spalvos chemikalų naudojimu užsienio diplomatams sekti.

Vakar JAV reikalų vedėjas Maskvoje Richard E. Combs, Jr. pranešė kitoms vakarų diplomatų atstovybėms apie šį KGB sekimo būdą.

Tass į tai atsakė: „Sovietai bekompromisiniai paneigia absurdiškus amerikiečių kaltinimus dėl chemikalų naudojimo amerikiečių įstaigose Sovietų Sąjungoje. Niekada nebuvo naudojama nieko panašaus mūsų krašte. Bandymai mus inkriminuoti yra visiškai ne vietoje ir nepriimtini".

„Šlykštu, kad amerikiečiai nutarė laikyti tai galimybe, naudodami falsifikavimą, kuris siekia sutrukdyti geresniems tarpusavio santykiams".

„Protestuodami prieš šią provokaciją, mes įspėjame amerikiečius už visas galimas pasekmes".

Vakarų diplomatai galvoja, kad Sovietai imsis kontra kaltinimų, prikišdami amerikiečiams apie jų pačių chemikalinių medžiagų piktnaudojimą. Tokiais atvejais sovietai naudoja tokius pačius metodus, kaip ir jų kaltintojai.

Pranešimais iš Washingtono sovietai laiko šį įvykį amerikiečių manevravimu prieš susitinkant prez. Reaganui su premjeru Gorbačiovu.

Maskvoje apie tą įvykį težino tik vakariečiai, bet ne sovietų piliečiai. Iš amerikiečių ambasados Maskvoje pranešama, kad tik du asmenys kontaktavo gydytoją.

Pasilieka neaišku, kodėl taip staiga iškilo šis klausimas, ir kaip chemikalas praktiškai panaudojamas.

Reaganas dėl antisatelitinių ginklų

Los Angeles. — Prezidentas Reaganas savo kalboje sugriežtino poziciją prieš sovietus, stipriai gindamas antisatelitinių ginklų reikalingumą.

Jo žodžiai, įsipareigojimas šiam projektui ir kiti įvykiai, atrodo, gerokai atšaldys tarpvalstybinius santykius su sovietais.

Savo kalboje Kalifornijos respublikonams jis pasakė, kad planas, vadinamas „žvaigždžių karu", suras būdą, kaip išspręsti dešimtmečius žmoniją kankinusią dilemą.

Pastebėjęs, kad kritikai jam prikiša bereikalingas išlaidas projektui, prezidentas atsakė: „Gerai, jei tai tiesa, tai kodėl sovietai taip jaudinasi? Faktiškai, kodėl jie patys investuoja tiek daug rublių į tokios pačios rūšies technologiją?"

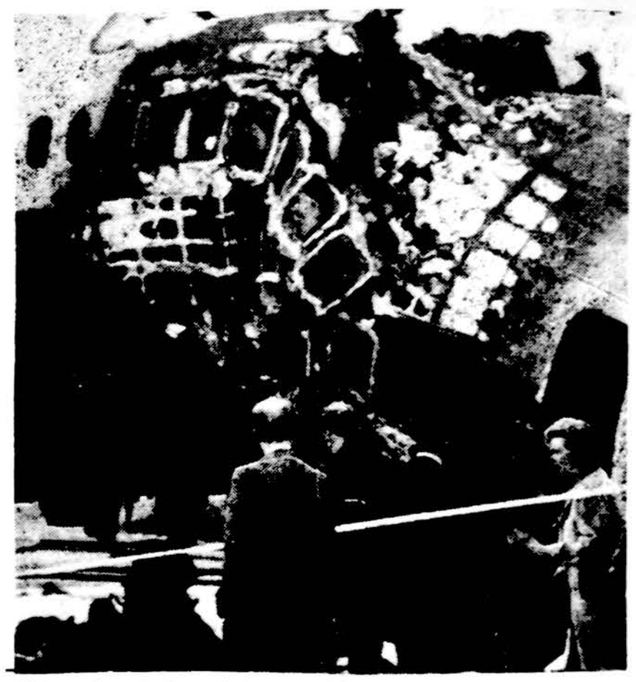

Prie sudegusio britų keleivinio lėktuvo stovi Anglijos ministerė pirmininkė Margaret Thatcher. Užvakar kildamas Manchesterio aerouoste užsidegė lėktuvas, kur žuvo 54 keleiviai ir 137 buvo sužeisti. Turėjo skristi į Corgu salą.

Šnipai V. Vokietijoje

Bonn, Vakarų Vokietija. Vokiečių žinių agentūra pranešė, kad pereitą ketvirtadienį vėl dingo Vakarų Vokietijos saugumo pareigūnas. Kancleris Helmut Kohl įspėjo Rytų vokiečius, kad nuolatinio šnipinėjimo veiksmai Vakarų Vokietijoje pablogina tarpvalstybinius santykius.

Heinz Tiedge, kontra žvalgybos V. Vokietijos viršininkas Konstitucijai apsaugoti (panaši įstaiga, kaip FBI), yra jau ketvirtas asmuo, dingęs šį mėnesį. Įtariama, kad jis buvęs Rytų Vokietijos agentas, grįžęs į Rytų Berlyną.

Saugumo sluoksniuose tvirtinama, kad Tiedge galėjo prieiti prie labai svarbių dokumentų, liečiančių vakariečių šnipinėjimo agentų sąrašus.

Tiedge, 48 m. amžiaus, laikomas pirmos kategorijos agentu, turinčiu asmeninių problemų. Prieš kiek laiko mirė jo žmona, o jis pats serga cukralige ir yra alkoholikas.

Pereitą penktadienį jam buvo įsakyta stebėti Ursula Richter, įtariamą šnipinėjimu Rytų Vokietijai, kuri taip pat dingo. Prieš savaitę taip pat pabėgo jos draugas, žinomas Lorenz Betzing vardu, kuris galėjo žinoti atomines karines paslaptis Bonoje. Richter ir Lueneburg, galvojama, yra Rytų Vokietijoje, gal net ir Betzing.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 24 d.: Baltramiejus, Mykolė, Jaunutis, Aušrinė.

Rugpjūčio 25 d.: Liudvikas, Patricija, Gilius, Liudytė.

Rugpjūčio 26 d.: Zeferinas, Pandvina, Algimantas, Ugnė.

Rugpjūčio 27 d.: Kezaris, Monika, Tolvydas, Didirė.

ORAS

Saulė teka 6:07, leidžiasi 7:46.

Debesuota ir lietus. Temperatūra dieną 77 l., naktį 63 l.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

M. A. S. VASAROS STOVYKLA

Sekmadienį, birželio 23 d., į Dainavą suvažiavo arti šimto moksleivių iš visos plačios Amerikos ir Kanados. Šių metų stovyklos tema: pasiruošimas kongresui. Visiems buvo smagu sutikti senus ir naujus draugus.

Po registracijos ir susitvarkymo stovyklą pradėjom vėliavų pakėlimu. Pavakary susirinkome Baltųjų rūmų salėje, kur MAS CV pirm. dr. Dalia Katiliūtė-Boydstunienė supažindino su stovyklos vadovybe. Šių metų stovyklos vadovybę sudarė: komendantas — Arnoldas Kungys, dvasios vadas — kun. A. Saulaitis, S.J., šeimininkė — Regina Lišauskienė, slaugė — Nijolė Lukošiūnienė. Kiti vadovai buvo: Rita Ostrauskaitė, Audrius Polikaitis, Zita Prakapaitė, Audrius Rušėnas, Rasa Tijūnėlytė, Lora Vasiliauskaitė, Viktutė Venclovaitė, Algis Venclovas ir Aras Žlioba. Šeimininkės padėjėjai — Tauras Bublys, Rimas Prakapas ir Tadas Stropus.

Kiekvieną dieną pradėdavome vėliavų pakėlimu ir pusryčiais. Po susitvarkymo rinkosi darbo būreliai, kurie buvo: tautiniai šokiai, sportas, dainavimas, religiniai pašnekesiai, dabartinė Lietuva, laikraštėlis, vaizdajuosčių žiūrėjimas (susuktų filmų iš Lietuvos), lauko darbai ir menas. Stovyklautojai buvo suskirstyti į šešias grupes ir kiekviena grupė eidavo į savo darbo būrelį.

Pavalgę pietus, eidavome į kitą Spyglio ežero pusę, kur galėjome pasimaudyti, pasportuoti, saulėje pasikaitinti ir pabendrauti su draugais.

Prieš vakarienę būdavo užsiėmimų būreliai. Stovyklos pradžioje kiekvienas stovyklautojas galėjo pasirinkti, kuriam būreliui jis/ji norėtų priklausyti. Štai užsiėmimų būreliai: virimo būrelį pravedė kun. A. Saulaitis, S.J. Jo vadovaujami moksleiviai išmoko virti ir kepti įvairius lietuviškus valgius ir kepsnius, išmoko tikrus lietuviškų valgių pavadinimus (pvz. plokštainis, o ne „kugelis", drebučiai, o ne „želatina", ir t.t.). Kelis kartus virimo būrelis iškepė stovyklai pyragaičių naktipiečiams, ir pavaišino stovyklą tikrais lietuviškais valgiais per vakarienę.

Dramos būreliui vadovavo dr. D. Katiliūtė-Boydstunienė. Šis būrelis per dvi savaites paruošė Kosto Ostrausko dramą „Žalioj lankelėj", kurią perdavė per paskutinį stovyklos vakarą.

Statybos būreliui vadovavo Aras Žlioba ir Audrius Rušėnas. Šio būrelio uždavinys: pastatyti sceną ir sukoordinuoti šviesas dramos būrelio pasirodymui.

Tautinių šokių būreliui vadovavo Zita Prakapaitė. Šis būrelis išmoko keletą tautinių šokių, kuriuos pašoko per paskutinį stovyklos vakarą.

Sveikatos būreliui vadovavo Rita Ostrauskaitė ir Rasa Tijūnelytė. Šis būrelis išmoko teikti pirmą pagalbą ir kaip sveikai gyventi, valgyti, sportuoti ir t.t.

Meno būrelį pravedė Viktutė Venclovaitė. Būrelio nariai daug įdomių ir gražių dalykų sukūrė, net ir plakatą, kuris liks kabėti valgykloje.

Choreliui vadovavo Audrius Polikaitis. Šiam būreliui priklausė tik merginos, taigi labai gražiai skambėjo jų dainavimas. Chorelis pasirodė per paskutinį stovyklos vakarą.

Laikraštėlio būreliui vadovavo Algis Venclovas. Šio būrelio pastangomis išėjo gražus stovyklos laikraštėlis, pavadintas „Degantis dangus".

Dienų temos:

Kasyčių diena: visi stovyklautojai ir vadovai, kad gautų pietus, šią dieną turėjo dėvėti kasytes. Kai kuriems berniukams buvo nelengva susipinti kasytes ir merginos turėjo skubiai atbėgti į pagalbą. Klausėmės E. Vaišnienės iš New Haven, Connecticut, paskaitos apie mokslą, kolegijas ir bandrą išsilavinimą. Vakare Audrius Polikaitis papasakojo mums apie Joninių nakties papročius, kuriuos mes, kitoje pusėje Spyglio ežero užsikūrę laužą, išgyvenome.

Dvynių diena: kiekvienam stovyklautojui buvo paskirtas dvynukas. Dvynukai turėjo vienodai rengtis, kad gautų pietus. Už savo dvynukų aprangą premiją laimėjo Linas Daukša ir Vida Vodopolaitė.

Olimpiada: tą dieną visi stovyklautojai tikrai pavargome. Po iškilmingų olimpiados atidarymo iškilmių, vyko komandiniai žaidimai (kvadratas, kreipšinis, tinklinis ir europietiškas futbolas). Po pietų buvo individualinio sporto varžybos — plaukimas, nardymas, bėgimas ir vandens žaidimai. Vakare visos sporto komandos turėjo pasirodyti su savo šūkiais. Visos komandos gerai sportavo, tačiau tik viena laimėjo — tai buvo šviesiai mėlynoji komanda.

Lietuviškumo diena: šią dieną visi ypatingai stengėmės su kitais klabėti tik lietuviškai. Vakare — Tautos vakaras. Stovyklautojai susikaupę eidami pušyne virvute nužymėtais keliais, apmąstėme gyvenimo problemas ir sprendimus. (Visą šį pratimą paruošė vienas vyresniųjų berniukų būrelis.) Vėliau susirinkome kitoje ežero pusėje padainuoti, pamąstyti, prisiminti ir naują viltį atgaivinti.

Žygis: liepos 1 d., kadangi ši diena yra ypatinga Kanados šventė, prie vėliavų sugiedojome Kanados himną. Paskui mūsų laukė sunkus 8 mylių žygis. Ėjom, ėjom, niekur nenuėjom — tik sugrįžom atgal į Dainavą. Vakare pavargę žiūrėjome tris trumpus filmus.

Mandagumo diena: šią dieną stovyklautojai stengėsi būti ypatingai mandagūs vienas kitam. Ryte klausėmės Roberto Vito, iš Chicagos Pedagoginio instituto, paskaitos apie marksizmą, krikščionybę ir Lietuvos istoriją. Vakare — berniukai ir merginos turėjo atskirus vakarus. Merginos turėjo laužą, o berniukai žaidė vėliavėlių žaidimą.

Susikaupimo diena: šią dieną, kaip ir kiekvieną kitą, pradėjome trumpu rytiniu susikaupimu. To pageidaujantieji, galėjo eiti išpažinties. Vėliau įgyvendinome kai kuriuos Šv. Rašto palyginimus. Vakare, pasiskirstę grupėmis, ėjome į įvairias iš anksto paruoštas stotis, kuriose bandėme giliau žvelgti į save ir savo draugus. Dieną baigėme įspūdingomis šv. Mišiomis Spyglio krantuose.

JAV Nepriklausomybės šventė: liepos 4 d. popiet vyko paradas, kuriame kiekvienas būrelis pasirodė savo kūribingumu ir gabumais. Vakare žiūrėjome „fireworks".

Atbulumo diena: penktadienį buvo keista diena — atbulumo diena. Pradėjome dieną naktipiečiais, ir saulei šviečiant nuleidome vėliavas. Po „vakarienės" kitoje ežero pusėje dalyvavome įvairiose rungtynėse. Po „pusryčių" ir vėliavų pakėlimo buvo laikas „keltis". Iš Chicagos atvykęs Arvydas Žygas mums įdomiai pasakojo apie lietuvių liaudies pasaulėjautą.

MAS suvažiavimas: negalėjom tikėti, kad jau šeštadienis, liepos 6 d. — paskutinė pilna stovyklos diena. Ryte įvyko MAS suvažiavimas. Visos moksleivių kuopos turėjo atstovą, kuris apibūdino savo kuopos metinę veiklą. Kalbėjo MAC CV pirm. dr. Dalia Katiliūtė-Boydstunienė. Gytis Liulevičius „Ateities" žurnalo moksleivių numerio redaktorius, supažindino dalyvius su moksleivių „Ateitim". Paskutinis suvažiavimo punktas — klausimai ir sumanymai, per kuriuos buvo įtemptos diskusijos. Po pietų mokėmės dainų, kurios bus dainuojamos ateitininkų kongreso Tėvynės vakare. Vakare pasirodė tautinių šokių, chorelio ir dramos būreliai. O po to visi stovyklautojai linksmai pasišoko. Šokiams pasibaigus, nemaža grupė liko prie valgyklos susibūrę į ratelį padainuoti.

Sekmadienį, liepos 7 d., baigėsi stovykla. Atsisveikinome su draugais ir išvažiavome namo, pasiryžę vėl visi susitikti ateitininkų kongrese.

Jonas L. Račkauskas

Detroito jaunučiai ateitininkai Šeimos šventės progrmoje.

PROF. S. ŠALKAUSKIO PREMIJA

Premijai paskirti per jubiliejinį ateitininkijos kongresą Chicagoje sudaryta komisija: dr. Juozas Meškauskas, Pilypas Narutis, Jūratė Norvilienė, Alina Skrupskelienė ir Jonas Žadeikis.

INFORMUOJA APIE KONGRESĄ

Įvairią informaciją apie artėjantį ateitininkų kongresą teikia generalinė sekretorė Grasilda Petkuvienė. Turintieji klausimų, ar norintieji išsiaiškinti kylančius neaiškumus, prašomi kreiptis telefonu: dieną, iki 4:30 val. p.p. — (312) 585-9500, vakarais nuo 6:00 val. vak. — (312) 736-4491.

ATEITININKŲ JUBILIEJINIO 75 METŲ KONGRESO PROGRAMA

Rugpjūčio 30, penktadienį, Ateitininkų namuose

12 val. — dalyvių registracija ir susipažinimas su kongreso tvarka.

2 val. p.p. — kongreso darbo posėdis. Ateitininkų Federacijos valdybos ir atskirų sąjungų (sendraugių, studentų, moksleivių ir jaunųjų) susipažinimas su jų organizaciniais klausimais ir svarstybos.

Jaunimo centre

7 v.v. — meno parodos atidarymas.

7:30 v.v. — susipažinimo vakaras. Jaunųjų menininkų bei kūrėjų vakaras. Po programos šokiai viršutinėje salėje, grojant „Aido" orkestrui. Kavinėje — užkandžiai ir pasisvečiavimas.

Rugpjūčio 31, šeštadienį, Jaunimo centre

8:30 v.r. — registracijos tąsa.

9 v.r. — mišios deimantinio jubiliejaus sukakčiai paminėti. Vyriausias koncelebrantas ir pamokslininkas — vysk. Paulius Baltakis, OFM.

10:15 v. — kongreso oficialus atidarymas. Rengimo komiteto atidaromasis žodis. Vėliavų įnešimas, malda, himnai. Prezidiumo sudarymas, sekretoriato ir komisijų sudarymai. Prezidiumo žodis.

10:45 v. — bendras posėdis. Kun. dr. Valdemaro Cukuro paskaita — „Ateitininkija kryžkelėje".

11:45 v. — atskirų sąjungų svartybos ta pačia tema.

1 val. — pertrauka. Užkandžiai Jaunimo centro kavinėje.

2:15 v. — sendraugių, studentų, moksleivių ir jaunųjų sąjungų atskiri posėdžiai — konferencijos.

3:45 v. — bendras posėdis. Dr. Kęstučio Skrupskelio paskaita — „Krikščioniškos ir marksistinės kultūrų konfrontacija".

4:45 v. — atskirų sąjungų svarstybos ta pačia tema.

6 v.v. — vakarienė.

7:00 v.v. — Tėvynės vakaras. Šis vakaras skiriamas prisiminti mirusius, žuvusius ar nukankintus ateitininkus, o taip pat ir tragiškuosius tautos momentus, pavyzdžiui, trėmimus, partizanų kovas, areštus, teismus, kurie tebevyksta ir dabar.

1. Seselių kazimieriečių sode žodžiu ir muzika bus prisiminti ateitininkai, kurie žuvo nepriklausomybės, partizaninėse ir dabartinėse kovose dėl tikėjimo ir tautinio apsisprendimo.

2. Eitynės iš sodo į Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią Marquette Parke.

3. Susikaupimo valanda su specialia muzikine bei žodine programa ir palaiminimas Švč. Sakramentu.

Rugsėjo 2 d., sekmadienį, Jaunimo centre

8:30 v.r. — registracijos tąsa.

8:30 — atskirų vienetų posėdžiai.

10 val. — kongreso iškilmingas posėdis.

1. Vėliavų įnešimas, malda, himnai. Federacijos valdybos žodis. Garbės prezidiumo sudarymas, sveikinimai žodžiu ir raštu.

2. Bendras posėdis. Dr. Vytauto Vardžio paskaita — „Lietuva ir išeivija".

12 v. — pertrauka. Užkandžiai Jaunimo centro kavinėje.

1:15 v. — Atskirų sąjungų svarstybos tema „Lietuva ir išeivija".

3 v. p.p. — iškilmingos mišios Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje Brighton Parke. Vyriausias koncelebrantas ir pamokslininkas — Chicagos kardinolas J. Bernardin.

6 v. — kongreso banketas Condesa Del Mar salėje, Alsip, IL. Speciali programa ir šokiai, grojant Aido orkestrui.

Rugsėjo 2, pirmadienį, Jaunimo centre

10 v.r. — bendras baigiamasis kongreso posėdis.

1. Vedamoji minits — „Žvelgiant į paskutinįjį šimtmečio ketvirtį".

2. Veiklos gairių pateikimas, svarstybų susumavimas, nutarimų priėmimas, kongreso uždarymas.

12 v. — Padėkos ir vilties mišios — tėvų jėzuitų koplyčioje. Vyriausias koncelebrantas — vysk. V. Brizgys. Pamokslas — Federacijos dvasios vado kun.dr. V. Cukuro.

Po Mišių laisvas laikas, pabendravimas Jaunimo centro kavinėje, skirstomasi į namus.

KORP! KĘSTUČIO NARIŲ SUSIBŪRIMAS

Rugpjūčio 31 d. 1 val. p.p. „Dainos" restorano mažojoje salėje turėsime bendrus pietus.

Visi broliai, dalyvaujantieji ateitininkų kongrese kviečiami dalyvauti.

Fortiter constanter!

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS—161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates $53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $53.00. Foreign countries $53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$53.00	$30.00	$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$53.00	$30.00	$20.00
Užsienyje	$53.00	$30.00	$20.00
Kitur — Amerikoje	$53.00	$30.00	$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(augliai nuimami ofise).
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val.: pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2—7. Antr. ir ketv. 9—12. Penkt. 11—2

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000,
Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydimas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

776-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3 - 5
kitos pagal susitarimą.

Tel. RE-liance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KYRAS
DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambint 436-5566

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Lietuvos krikštas —

ŽINGSNIS Į VAKARUS

Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai jau rengiamasi, bet ir ginčyjamasi dėl jo datos ir poveikio. Vieniems jis nepatinka, kad jo dalis buvo atnešta ant Kryžiuočių ordeno durtuvų, kitiems nepatinka, kad krikštą į Lietuvą nešė Jogaila, tapęs Lenkijos karalium. Žemaičiai liko dar trisdešimt metų savo tikėjime ir savuose papročiuose. Ir vieni ir kiti turi tiesos dalį, bet tik dalį, nes krikštas nebuvo nei viena diena įvestas, nei viena diena panaikintas. Mindaugas ir jo dvariškiai pasikrikštijo ir įsteigė vyskupiją. Vokiečių ar Livonijos ordeno įtakoje kai kurie kunigaikščiai pasikrikštijo dar prieš Mindaugo laikus.

Prieš kiek laiko lenkai šventė savo krikšto tūkstančio metų sukaktį. Ne visa lenkų tauta buvo pakrikštyta, bet data skaitoma nuo jų to laiko karaliaus Mieškos pasikrikštijimo, ir paskui jį sekusių dalies kunigaikščių ir didikų krikšto. Tik pamažu atėjo krikščionybė į lenkų tautą, pamažu atėjo į paskiras germanų gentis, iš kurių vėliau susidarė Vokietija. Taip pamažu krikščionybė atėjo ir lietuvių tauton. Bet datą turime imti vieną ar net kelias, bet švenčiame tik vieną sukaktį, nors ne visa tauta priėmė krikštą, ne visi jo prasmę sąmoningai suprato. Reikėjo laiko, reikėjo pastangų, kad krikščionybė užimtų pagonybės ar senosios lietuvių religijos vietą ir ją persunktų naujais papročiais ir nauju Dievo garbinimu.

Dėl krikšto datos ginčytis nereikia ir net negalima. Tai tik istorinė data ir istorinis įvykis. Istorija šuolių nemėgsta, taigi ir krikščionybės atėjimas į Lietuvą nebuvo šuolis, o žingsnis po žingsnio ėjimas į žmonų sielas, protus, papročius ir gyvenimą. Kad krikščionybė taptų gyvenimo skatintoja ir norma, reikėjo ilgo laiko. Ir to švęsti negalėtume, to minėti neapsimokėtų. Bet pirmąjį žingsnį, kuris kaip istorinis įvykis atėjo net kelis kartus į Lietuvą, plačia prasme imant, naudinga paminėti, nes tai tautos istorijos paminėjimas.

*

Krikščionybė Lietuvoje — tai žingsnis į Vakarus ir nusisukimas nuo Rytų, kurie jau buvo sudarę mums pavojų tapti Rytų žmonėmis, pasidaryti slavų papildiniu. Jei tai dar neatrodė prieš 600 metų, tai iš istorijos puslapių žinome, kaip paskiau ėjo Lietuvos likimas slavų pasaulyje ir jų kaimynystėje. Mūsų tautos žygiai, jos valdų plėtimas vyko į Rytus, į dar nesusitvarkiusias ir totorių nugainiotas rusų ir kitų jiems artimų slavų žemes. Nors lenkai taip pat buvo slavų kilmės, bet jie jau buvo nusisukę į Vakarus, jie jau sėmėsi Vakarų kultūrinius lobius ir kūrė vakarietišką kultūrą. Nebuvo laimingas sutapimas, kad mūsų kunigaikštis Jogaila — pusiau rusas ir pusiau lietuvis — nuėjo karaliauti į lenkų žemes. Bet buvo kartu mūsų laimėjimas, kad jis lietuvių tautą pasuko Vakarų kryptimi. Jau tautos didikai tuo metu sėmėsi savo kultūros pradus iš Vakarų, o ne iš Rytų.

Net ir tada, kai Liuterio ar Kalvino reformuoti krikščionys pradėjo įsigalėti Lietuvoje, jie traukė lietuvius ir visą jų kultūrą daugiau į Vakarus, kurie jau buvo toli pažengę, lyginant su Rytais, ypač su rusais ir jų užvaldytais slavais. Vėlesnė istorija mums parodo, kad rusams, nors mūsų tautos okupantams, mes praradome beveik tiek pat žmonių, savo tautos šviesuolių, kaip ir lenkams savo didikų, kurie tuo metu atstovavo visai tautai. Kas būtų buvę, jeigu mūsų kunigaikščiai būtų mus nuvedę į stačiatikių Bažnyčią, į slavų prieblobstį ne tik religijos, bet ir kultūros atžvilgiu, šiandien lengva įspėti.

Kai mes minime savo tautos krikšto sukaktį, pirmiausia mes vertiname krikšto datą ir visą krikščionybės atėjimą į mūsų tautos gyvenimą politiškai ir kultūriškai. Bet, anot Joseph Folliet, prancūzo mąstytojo ir istoriko, „iš tikrųjų Bažnyčia nėra kultūros tarnyboje — jos misija yra aukščiau už laikinus intersus.Bet nežiūrint to visa kultūra remiasi požiūriu į žmoniją, gyvenimo interpretacija, proto sprendimu. Tai ir duoda mums Bažnyčia...” Tai davė ir lietuvių kultūrai krikščionybė, nors ji per vėlai atėjo.

*

Artinantis krikščionybės paminėjimo datai, besiruošiant sukurti veikalus, kurie tą datą primintų ilgesnį laiką, mes negalime žiūrėti į tą istorinį įvykį tik politiškai. Krikščionybė mus išgelbėjo tautiškai, bet mums tikrai nepadėjo politiškai, kai mes patekom lenkų įtakon. Krikščionybę reikia minėti tik kaip dvasinį įvykį, kaip davusią mums naują paskatą ieškoti gyvenimo prasmės, kaip paskatinusią mus kurti nauja dvasia ir nauja linkme. Ji paskatino mus kreipti akis į Vakarus, siekiant ir vokiečius, ir prancūzus, ir italus, kurie jau buvo sukūrę savo kultūras, savas krikščioniškas tradicijas ir savą gyvenimo būdą.

Istoriškai nebuvo mūsų tautai palaima, kad mūsų kunigaikščiai sujungė mūsų tautą ir valstybę su Lenkija. Tik per lenkus mes ilgai tegalėjome pasiekti Vakarų kultūros plėtotę. Bet kartu ta istorinė eiga padėjo mums nusisukti nuo Rytų, kurie mus būtų nuvedę į išnykimą, kaip išnaikino kitas mažas tautas, užgrobtas carų ir vėliau bolševikų ir patekusias į Rusijos imperijos ribas.

Šiandien mes galime ir turime žvelgti į savo istoriją iš tolimos perspektyvos, bet kartu lyginti savo likimą su dabartiniu gyvenimu. Daug reiškė tautai 22 laisvės metai, kai dar ir dabar tokioj žiaurioj okupacijoj galima rasti Lietuvoje tikrų lietuvių patriotų. Ką būtų davusi slaviška ortodoksų krikščionybė, kuri vėliau buvo pajungta carų valiai, ką būtų davę išimtinai rusiški valdovai, kai maža tautos dalis net keturiasdešimt metų liko be savo rašto, „kad liktų ir tamsi ir juoda”?

Besiruošiant šiam istoriniam įvykiui prisiminti, negalima tik kreipti akis į istoriją, kuri pasireiškė valstybingumu, valstybingumo praradimu, didikų susvetimėjimu. Negalima į praeitį žvelgti tik politiškai, bet reikia ir dvasinėmis akimis matyti savo tautą kovojančią už savo tikėjimą, už savo raidę ir pilnesnę sąmonę, už savitą gyvenimo būdą, už galimumą praktikuoti savo religiją ir savo papročius. Ta dvasia, kurią atnešė katalikybė lietuvių tautai, pastūmėjo ją žengti į Vakarus ir siekti Vakarų kultūros pažangos. Ta išskirtinė krikščioniška dvasia saugoja tautą ir dabarties sutemose.

Pr. Gr.

LIETUVA SOVIETŲ KOLCHOZE

J. VAIČELIŪNAS

Rusijos bei jos okupuotų kraštų visos institucijos įeina į komunistų partijos dispoziciją. O tų institucijų yra labai daug: kolchozai, sovchozai, artelės, susivienijimai, kombinatai ir daug kitų. Bendru pavadinimu tas institucijas galima būtų pavadinti kolchozu, nes visose tose institucijose dirbama kolcho-ziškai. Todėl pavergtos Lietuvos visos institucijos yra kolchoze. Tuos dalykus nagrinėja doc. Algimantas Jablonskis savo straipsnyje: Lietuva — TSRS liaudies ūkio komplekse („Švyt. 1980. Nr. 6, 4 p.). Tiesa, Lietuva nuosavo komplekso neturi, nes ji yra raudonųjų Maskvos valdovų pavergta. Tuo pasakoma, kad yra Sov. Rusija ir neliaudies kompleksas arba komunistų kompleksas, į kurį liaudis neįeina. Liaudis yra komunistų vergai, kurie sudaro 95% krašto gyventojų. Lietuva įskaityta į tą liaudies vergų kompleksą.

Net pavergtos Lietuvos komunistų partijos sekretorius aiškina, kad dabar Lietuva 1000 siūlų susirišusi su kitomis Sovietų respublikomis. Žinoma, tuos ryšius nustato Maskvos partijos tų siūlų verpėjai, o Lietuvos partija turi tų siūlų laikytis.

A. Jablonskis sako, kad „Lietuva sparčiai plėtoja stambias specializuotas šakas. Ji gali be kliūčių realizuoti savo produkciją ir šalies viduje, ir už Sov. S-gos ribų. Pilnai suprantama, kad Maskva iš pavergtos Lietuvos be kliūčių paima visą tai, kas pagaminama Lietuvoje. Dalį tų gėrybių pasiima sau, o dalį išleidžia už Sovietų ribų, nes Maskvai reikalinga užsienio valiuta.

Pavergtos Lietuvos žmonės turi dirbti pavergėjui, kaip dirba ir visų Maskvos pavergtų kraštų žmonės. Tai paaiškina ir pats A. Jablonskis: „Kiekvienos respublikos indėlis, kuriant materialinę-techninę komunizmo bazę, priklauso nuo daug veiksnių: teritorijos dydžio, gamybinio pajėgumo, darbo jėgos kiekio, specialistų kvalifikacijų, žaliavų, kuro, energetikos išteklių išdėstymo bei apimties ir t.t.”. Taigi 95% krašto gyventojų turi pusdykiai dirbti krašto pavergėjui. Likę 5% yra komunistai, išskirtinė klasė, kuri tik linkčioja Maskvai. Nenuostabu, kad pavergtoje Lietuvoje visoks žmonių išnaudojimas ir jų persekiojimas yra daug žiauresnis, negu satelitų kraštuose.

A. Jablonskis pažymi, kad Lietuva sudaro tik 0,3% visos Sovietų Sąjungos imperijos ploto. Ji yra didžiausias imperialistinis kraštas pasaulyje ir dar veda puolamuosius karus, kad dar padidintų savo teritoriją. Betgi pavergtoji Lietuva su savo reparacijomis pasirodė ne 0,3%, bet su 1,5%. Tai koks lietuvių darbštumas ir kokį procentą sudaro Lietuvos įnašas, palyginus su visų kitų pavergtų kraštų įnašu. Jei tik pavergtos tautos komunistinei Rusijai visokių gėrybių sukrauna per 100%, tai Rusijos gyventojams tų gėrybių nebereikia pridėti nė vieno procento, nes jie yra pavergtų kraštų valdovai. A. Jablonskis sako, kad 1978 m. lietuviai turėjo didesnes pajamas, negu rusai. Lietuvos vienam gyventojui teko 1736, o Rusijos — 1624 rubliai. Žinoma, čia yra tik teoretinis skaičiavimas. Buvo lietuvių, ypač komunistų, kurie per tuos metus gavo po keletą ar net keliolika tūkstančių rublių, o kolchozininkas - pensininkas — tik 336 rublius. Bendroji žemės ūkio produkcija vienam Lietuvos gyventojui buvo už 817 rublių, Latvijos — 608 ir Estijos — už 699 rublius. Betgi pieno ūkis geriau pastatytas Estijoje, negu Lietuvoje.

Jis toliau rašo: „1978 m. Lietuvoje buvo užauginta vidutiniškai vienam gyventojui 141 kg. mėsos, primelžta 832 kg. pieno, surinkta 280 vnt. kiaušinių. Latvijoje atitinkamai — 106, 701, 295, o Estijoje — 128, 792 ir 330. Lietuvoje gaunama 2,4 karto daugiau mėsos ir pieno, negu vidutiniškai vienam gyventojui šalyje”.

Sunku suprasti pasakymą „Išaugus respublikos ekonominei galiai”. Kur ta Lietuvos ekonominė galia, jei vargingieji jos gyventojai negauna nusipirkti užtenkamai maisto produktų. Dėlto ir vargingi pensininkai laiko paršiuką bei kelias vištas, nes ne visuomet krautuvėje gaunama nusipirkti mėsos ar kiaušinių. Viena senutė pensininkė, kuri gyvena kolchozo galulaukėje aparta savo senoje sodyboje, nusipirko ožką. Pas kaimynus nebegalima nusipirkti pieno, nes jie pieną turi nešti į pieninę. Ar tai yra rekvizicinis nuostatas — nežinia. Rekvizicijos gali būti tik karo metu. Stalino laikais ir taikos metu 50% pieno buvo privaloma pristatyti į pieninę, kad ir nuo vienos karvės. Turėjo pristatyti 50% mėsos ir nuo vieno bekono. Nuo ožkos pieno į pieninę nereikia pristatyti. Sovietų Sąjungoje ožka turi privilegijų, todėl ji vadinama Stalino karve. Gal ir dabar grįžta Stalino laikai, jei vargingas pensininkas stengiasi nusipirkti ožką, nes kitaip pieno neįmanoma gauti. Sako, kad krautuvė yra, bet joje pieno ar kitų vertingesnių maisto produktų nėra. Kur tai spaudoje buvo įdėtas paveikslas — kolchozo krautuvė, kurios lentynos tuščios.

A. Jablonskis sako, kad dabar į Lietuvą įvežama vilnonių gaminių, siuvinių, trikotažo gaminių. Lietuvos laisvės laikais ir kumečiai dėvėjo vilnonius drabužius, nes ir jie laikė nemažai avių, nekalbant jau apie ūkininkus. Dabar Lietuvos gyventojai turi pasitenkinti medvilniniais drabužiais. Medvilniniais drabužiais sovietai aprengia ir savo karius. Taip pat į Lietuvą atvežama cukraus, vaisių, daržovių. Pavergtoje Lietuvoje nebėra ūkininkų, nebėra nė daržovių. Jas tenka atvežti iš užsienio. O jų atvežama nepakankamai.

Kopenhagos miesto burmistras sutiko pabaltiečius prieš tribunolo sesiją. Vliko vald. pirm. dr. K. Bobelis sveikina burmistrą, įteikdamas jam informaciją apie Lietuvą. Toliau matyti kiti Pabaltijo tautų atstovai.

Nuotr. **M. Samatienės**

Jis sako, kad mašinų gamyba rodo krašto aukštą kultūrą ir mokslo laipsnį. Jei ta kultūra ir mokslo laipsnis neduoda krašto gyventojams užtenkamai maisto, aprangos bei žmogaus teisių, tai kokia čia kultūra ar mokslas. Jei net daržoves tenka įvežti į žemės ūkio kraštą — Lietuvą, tai koks dabar Lietuvoje žemės ūkio mokslas? Toliau aiškina: „Buržuazinė Lietuva buvo žinoma pasaulinėje rinkoje tik kaip gyvulininkystės produktų (bekono, sviesto, kiaušinių) ir kai kurių kitų žaliavos rūšių (linų, miško medžiagos) tiekėja”. Teisingai sako, kad tai buvo buržuazinė Lietuva, nes ji visko sočiai turėjo, o dabar nebeturi nei kolchozininkai, nei miesto gyventojai. Lietuvos laisvės laikais padienis geležinkelio darbininkas už dienos uždarbį turguje galėjo nusipirkti 6 kg. sviesto, o dabartinės Lietuvos toks pat darbininkas turguje už savo dienos uždarbį vargu nusipirks vieną kg. sviesto. O reikia atsiminti, kad komunistų valdomuose kraštuose sviestas pardavinėjamas tik po 100 gramų, jei to sviesto krautuvėje yra. Komunistai giriasi esą darbininkų mylėtojai. Jei darbininkams turėtų duoti geresnes gyvenimo sąlygas, o ne girtis mašinomis, tankais. Kaip spauda rašo, keturi sovietų kariai savo tanką pardavė ir pinigus pragėrė. Matyt, kad sovietinis tankas yra labai pigus. Tie kariai buvo areštuoti ir vargu jie beišeis iš kalėjimo.

A. Jablonskis daro visokius teoretinius išvedžiojimus. Teoretiškai bendrybėmis galima viską lengvai ir teigiamai aprašyti, betgi bendrybėmis žmonės negali gyventi.

Rimties valandėlei

KRIKŠČIONIŠKO GYVENIMO SUPRATIMAS

Krikščionybė žemiškąją realybę ima labai rimtai. Ji amžių bėgyje daug prisidėjo prie žemiškųjų dalykų realizavimo tiek savo kultūrine veikla, kaip pvz. civilizuodama laukines tautas, mokydama jas pažangos net ir žemės apdirbimo srityje, steigdama mokyklas, palaikydama mokslą ir meną, tiek savo pastangomis, kad būtų sumažintas pasaulyje badas, užkirstas kelias ligoms ir pan. Bažnyčia gina etinį bendrojo gėrio pradą, statydama jį prieš pavienio žmogaus naudą, ji yra teisingumo skelbėja ir saugotoja, ji smerkia visokius nusikaltimus, pasikėsinimus į atskiro žmogaus laisvę, ji ragina žmones į solidarumą, atkreipdama dėmesį turtingųjų kraštų padėti tiems kraštams, kurie dar tik vystosi, kurie yra atsilikę nuo Vakarų kultūros ir gerovės. Tai yra kasdieniniai reiškiniai, kuriuos skelbia Bažnyčia.

Ypač po Vatikano II susirinkimo (1962 - 1965) katalikų Bažnyčia stengiasi sueiti į tikrą dialogą su šiuolaikiniu pasauliu. Tas dialogas reikia suprasti ne vien tik dialogo partnerį pamokyti, bet ir išklausyti, suprasti. Bažnyčia nuoširdžiai siekia, kad būtų tamprus ryšys tarp įvairių modernaus mokslo šakų ir Bažnyčios. Ir tai daro ne vien tam, kad teisingu būdu būtų išspręsti nesusipratimai, kylą iš vienos pusės tarp dogmos, o iš antros tarp įsivaizduotų ar tikrų mokslo laimėjimų. Bažnyčia tai daro iš įsitikinimo, kad mokslo laimėjimai neretai padeda geriau suprasti tikėjimo tiesas.

Bažnyčia nori padėti žmonijai savo patarimais ir veiksmais, ypač duoda, kai iškyla painios medžiaginės problemos. Bet tuo pačiu metu ji įspėja ir ragina modernųjį žmogų atlikti savo žemiškuosius uždavinius savo šviesoje pašaukimo, kuris yra ne tik žemiškasis, bet ir eschatologinis, tai yra pomirtinis. Žmogui Dievas paskyrė amžinąjį likimą ir davė jam žemiškąjį gyvenimą, kaip kelią į amžinybę. Nugalėdamas įvairias problemas, kurias žmogus sutinka savo žemiškojo gyvenimo bėgyje, jis turi pasiekti amžinąjį išganymą ir jam Dievo skirtą amžiną laimę. Dėl to žmogus yra reikalingas ne tik „kasdieninės duonos”, bet ir religinio bei dvasinio maisto.

Šitaip suprastas žemiškasis gyvenimas krikščioniui yra malonus. Jam jis nėra prakeikimas, o tik palaima, nes juo galima pelnyti amžinąją laimę. Tada žemiškasis gyvenimas krikščionio supratimu yra didelė paskata veikti, kurti, siekti pažangos, nes visa tai turi ne tik žemiškąją vertę, bet ir amžinąją. Krikščionis yra kūrybos ir veiklos žmogus, nepaisant to, kad jį ateistai vadina apsileidėliu, atsilikėliu. Tas epitetas tinka tam, kuris nepajėgia suprasti, kas iš tikrųjų yra krikščioniškas gyvenimas čia ant žemės.

J. V.

Didžiausia žmogaus išmintis yra žinoti savo kvailystes.
Prancūzų priežodis

Niekas negali būti laimingas, nebūdamas išmintingas ir geras.
Platonas

ATEITININKŲ DVASIA NEPALŪŽO

Atsiminimai iš moksleivių veiklos draudimo laikų

ANTANAS MASIONIS

8

Kokia buvo mano savijauta ir koks įspūdis, patekus į tokią situaciją? Pirmas įspūdis buvo tas, kad jaučiausi šį kartą turbūt daugiau įkliuvęs negu už išvyką į Žiežmarius. Ten, tiesa, išsireiškiau neigiamai apie tautininkų valdžią dėl moksleivių at-kų sąjungos uždarymo. Tai girdėjo ten dalyvavęs policininkas ir pranešė apie tai tardytojui. Ten mano padarytas „nusikaltimas” buvo aiškus, nieko nebuvo nuslėpta. Galėjo būti policininko tik pridėta ir pagražinta. Čia gi buvo visai kas kita. Mano mėginimas kažką sunaikinti, kad neliktų nė pėdsakų, galėjo būti palaikytas daug didesniu nusikaltimu, nes policija visai nežinojo, ką aš ten galėjau sudeginti. Kai degindamas norėjau, kad nė ženklo neliktų iš viso to, ką buvau padegęs, tai tada daboklėje pats save kaltinau, kad deginau tą savo parašytą aplinkraštį. Juk jame nieko, o nieko, nebuvo užsiminta apie valdžią, buvo tik duotos instrukcijos vykdyti paprastą moksleivių ateitininkų programą, nieko nebijant, bet darant viską su didžiausiu atsargumu. Policija, nežinodama, kas ten buvo parašyta, galėjo mane daug daugiau inkriminuoti, galvodama, kad, jei deginau, tai ten buvo kažkas baisaus.

Nepaisant šito mano susirūpinimo, buvau kartu ir patenkintas, net laimingas, kad sunaikinau moksleivių ateitininkų kuopų adresus. Buvau tikras, kad šitai man pavyko, nes adresų sąrašą buvau padegęs pačioje pradžioje, ir iš jų tikrai buvo palikę tik pelenai. Kas bus su manimi, nesirūpinau. Buvau jaunas, visas gyvenimas dar buvo man prieš akis. Širdyje nesijaučiau šiuo atveju niekam niekuo nusikaltęs.

Taip galvojau, uždarytas tada į daboklę. Mano padėtis buvo aiški. Neaišku man buvo tik vienas dalykas, kodėl mes ateitininkai buvome į tokią padėtį pastatyti, būtent, kodėl mūsų moksleiviai ateitininkai turėjo slėptis, eiti į katakombas ir drebėti, kad mokyklos vadovybė nesužinotų, kad jie yra susiorganizavę kapelionų globoje rengtis gyvenimui, pagrįstam religingumu, tautiškumu, visuomeniškumu ir inteligentiškumu (tokie pagrindiniai principai buvo priimti 1927 m. Palangos konferencijoje), kad, subrendę ir baigę mokslus, galėtų būti naudingi Bažnyčiai ir Tėvynei. Nesupratau, kodėl staiga moksleiviams ateitininkams buvo atimta laisvė veikti ir kodėl jie dabar taip greit atsidūrė posūnių vietoje, kai prieš trejus metus, minėtoje Palangos konferencijoje pats valstybės prezidentas Antanas Smetona, atvykęs į konferenciją pasveikinti ateitininkų asmeniškai, „prisiminė, kad šioj vietoj jis pats ėjęs mokslą, tik tada rusai slopinę tautinę sąmonę ir tikėjimą, o dabar Lietuvoje jau visiems laisva gyventi ir mąstyti. Pripažino tada ateitininkus gerais tėvynės sūnumis, kurie daug prisidėjo prie nepriklausomybės atgavimo” (Girnius, Pr. Dov., psl. 412). Ir juo daugiau tada daboklėje taip meditavau, juo daugiau tų neaiškumų man atsirado. Pvz., jei prezidentas Smetona pripažino ateitininkus gerais tėvynės sūnumis, aktyviai prisidėjusius prie nepriklausomybės atgavimo (iš tikrųjų pačioje pirmoje karininkų laidoje buvo apie 90 nuoš. ateitininkų ir vien tik iš vienos Panevėžio gimnazijos buvo išėję 44 karininkai ateitininkai), tai kodėl dabar to paties prezidento, taip gražiai kalbėjusio apie ateitininkus, valdžia nepriėmė veiklesnių ateitininkų į aspirantų karo mokyklą, kodėl nepriėmė Adolfo Damušio, Jurgio Mikailos, Vytauto Valiukevičiaus, Jono Valukonio, kodėl reikėjo ypatingų rekomendacijų, kad į tą karo mokyklą galėtų patekti Vincas Kazlauskas, kodėl vienas marijampolietis ateitininkas, buvęs priimtas į aspirantus, buvo pašalintas ir perkeltas į 7-tą pulką užtat, kad jis atostogų metu buvo užėjęs į ateitininkų susirinkimą? Tiek daug buvo visokių neaiškumų, bet vienas neaiškumas ateinantį rytą paaiškėjo.

Buvau rastas kaltu, nevertu gyventi Kauno mieste

Taigi rytą buvau nuvestas į slaptosios policijos raštinę. Ten kaip koks didžiausias nusikaltėlis buvau nufotografuotas iš priešakio ir iš profilio, buvo padarytos pirštų nuospaudos, aprašyta visa mano fizionomija su visomis ypatingomis žymėmis, kad, man pabėgus ir kitą kartą nusikaltus ir manęs beieškant, būčiau lengviau surastas. Po to prasidėjo tardymas. Ant tardytojo rašomojo stalo mačiau iš atskirų apdegusių gabalėlių suklijuotą beveik visą mano aplinkraštį. Buvo ir dalis ir dar mažesnių gabalėlių suklijuotų adresų, kuriuos paskutinius buvau metęs į dar rusenančius popieriaus, bet ne visai pataikęs. Tačiau šitie adresai man nerūpėjo, nes jais aplinkraščių nesiuntinėjome. Aplinkraštį pavyko jiems beveik visą atstatyti, nes jis buvo ką tik atspausdintas, nuo šafirografo dar šiek tiek drėgnas, lapai laikėsi krūvoje, lyg šiek tiek sulipę, tad, nors paviršiuj man atrodė tada ant grindų sudegę, bet tos dalys, kurios buvo sulipusios išliko visai sudegusios. Moksleivių adresų, kuo aš labiausiai buvau susirūpinęs, ant stalo nesimatė. Man tuo pasidarė lengva ant širdies, kad bent juos išgelbėjau nuo tardymų ir bausmių.

(Bus daugiau)

HORIZONTAI

PO 19-KOS METŲ

Liepos 28 - rugpjūčio 4 dienomis „Dainavos" stovyklavietėje, Michigano valstijoje, vyko Lietuvių Fronto bičiulių 29-oji studijų ir poilsio savaitė. Ta proga man su žmona pirmą kartą po 19 metų teko savaitę praleisti ramioje ir vešliai žaliuojančioje „Dainavoje", apie kurią pirmuosius reportažus paskelbiau prieš ketvirtį šimtmečio. Dabar „Dainava" su kryžių kalnu, išaugusiais pastatais, rūpintojėliais ir kitais lietuviškais simboliais atrodo kaip mažoji Lietuvos respublika. O kai sekmadienio, liepos 28 d., popiete pirmą kartą atvykę į „Dainavą" iš rytų pusės — nuo Clevelando — prie vartų pamatėm paslaugųjį bičiulį Algį Bražėną, tuojau prisiminė praeitis ir prieš daugelį metų „Dainavoje" praleistos smagios dienos, pasibaigusios 1966 metų vasarą, kai ten paskutinį kartą teko stovyklauti.

Ši savaitė „Dainavoje" man buvo dalinai atostogų, dalinai darbo savaitė, Bičiulė Nijolė Balčiūnienė iš Clevelando, matydama mane nenusėdintį vietoje ir visur bėgiojantį, pareiškė: „Matau, koks įtemptas yra reporterio darbas..." Nijolė tiesą pasakė. Tačiau reporterio pareigas ten atlikau ne „Draugui", bet savo tiesioginei tarnybai. Ir nesakyčiau, kad tos pareigos buvo sunkios, kai teko į magnetofono juostą įrašyti kalbų ištraukas tokių asmenų ir bičiulių, kaip Rūta Sušinskienė, Bronius Nainys, Vacys Rociūnas, dr. Tomas Remeikis, Kazys Bradūnas, Vytautas Volertas, Apolinaras Bagdonas ir kt. Taip pat kun. V. Dabušio Lietuvai skirtą patriotinį pamokslą. Parengiau du išsamius pasikalbėjimus su dr. K. Ambrozaičiu: apie Į Laisvę fondo lietuviškai kultūrai ugdyti atliktus darbus ir būsimuosius uždavinius ir apie būsimąjį JAV LB XI tarybos suvažiavimą Detroite.

Kai su tokiu glėbiu įrašų po dviejų savaičių grįžau į Washingtoną, tiek viršininkai, tiek ir bendradarbiai buvo patenkinti. Jie taip pat sveikino mane saulės įdegintą ir svorio uždėjusį. Taip, juk „Dainavoje" per visą savaitę buvo daug saulės, o detroitiškė Stasė Matvėkienė su savo talkininkėmis mus po keturis kartus per dieną skaniai ir labai sočiai maitino.

Po 19-kos metų pirmą kartą atvykęs pas Lietuvių Fronto bičiulius ryškiai patyriau kitas nuotaikas ir visai skirtingą politiką prie Nemuno likusios tėvynės ir tėvų žemės Lietuvos atžvilgiu. Seniau „Dainavoje" ar kur kitur poilsiaudami visada deramai prisimindavome 1941 metų birželio mėnesio sukilimą ir pokario dešimtmečių Lietuvoje vykusias partizanų kovas bei tuos, kurie tose kovose žuvo. Tada būdavo specialūs partizanų minėjimai, sutemus žvakučių procesijos, maldos ir graudžiai liūdnos kalbos.

Šiais metais nuotaikos buvo labai skirtingos. Privačiai ir net kai kuriose paskaitose buvo akcentuojami privatūs ryšiai su Lietuva kelionės į ją. Iš studijų dienose dalyvavusių moterų tarpo manau nedaug buvo tokių, kurios nebūtų Lietuvą aplankiusios. Ypač teigiamai šį kartą buvo vertinami tie jaunuoliai, kurie nuvyksta į Lietuvą, ten pamato gyvą tautą ir žemę su visa tautos istorija, ir grįžta atgal tautiškai sustiprėję ir labiau pamilę lietuvių kalbą. Įvertinti buvo ir tie asmenys, kurie, keliaudami į Lietuvą, veža ne materialines gėrybes, bet laisvajame pasaulyje išleistas istorines, filosofines, religines ar grožinės literatūros knygas.

Prieš 19 m. toje pačioje „Dainavoje" prof. J. Brazaitis pareiškė: „Svarbu, kas iš tų kelionių daugiau taškų laimės — jie ar mes". Rezultatus tuo klausimu šiandien sunku nustatyti. Tačiau pastebima tautos tautinė gyvybė sugestijonuotų, kad laimim mes, laisvėje gyvenantys. Tik bėda, kad mūsuose yra nemažai tokių, net ir labai pasiturinčių žmonių, kurie į Lietuvą keliaudami prisikrauna materialinių gėrybių, bet nedrįsta su savim pasiimti vienos kitos knygos.

Lietuvių Fronto bičiulių 29-tos studijų ir poilsio savaitės svarstybų tema buvo „Žvilgsnis į lietuvių išeiviją po 40 metų". Iš kai kurių paskaitų išryškėjo, kad šio pokario išeivija vienos kartos atstovų neteko net 90 procentų. Tai tikrai didelis nuostolis lietuvių tautinei bendruomenei. Tačiau, iš kitos pusės žvelgiant, džiaugsmingą naujieną savo paskaitoje atvėrė poetas Kazys Bradūnas, įrodydamas, kad pokario 40-ties metų išeivija buvo unikumas įvairių tautų išeivių istorijoje. Pavyzdžiais išdėstęs, kiek lietuvių išeivija išleido svarbių veikalų, kurių Lietuvoje negalima išleisti, paskelbęs visą eilę pavardžių jaunosios kartos rašytojų, istorikų, mokslininkų ir kitų žanrų atstovų, K. Bradūnas savo teigimą apie unikalią lietuvių išeiviją puikiai apgynė. Nors kartu pastebėjo, kad per ateinančius 40 metų lietuvių išeivija toli gražu jau nebebus tokia pat. O jei būtų įgyvendintas inž. Br. Nainio siūlymas sudaryti vieną bendrą išeivijos lietuvių vadovybę, mūsų politinis svoris sustiprėtų.

Detaliai LFB studijų ir poilsio savaitę, įdomią ir turtingą savo paskaitomis bei gyvomis diskusijomis, aprašys kiti. Šioje skiltyje trumpai teužgriebiau tik vieną kitą aspektą.

Dar norisi grįžti prie temos apie Lietuvos partizanus, kurių šį kartą studijų ir poilsio savaitėje nepaminėjom nei maldomis, nei žvakių procesija, nei graudžiai liūdnomis prakalbomis, tik prie penktadienio vakare sukurto laužo padainuodami kelias jų dainas. Tikrovėje LFB sambūris Lietuvos partizanų epochos neužmiršta ir ją įamžina autentiškais raštais. Dr. K. Ambrozaičio vadovaujamas Į Laisvę fondas lietuviškai kultūrai ugdyti kaip tik neseniai išleido J. Daumanto „Partizanų" trečiąjį, gerokai papildytą tomą. Dr. Kęstutis Girnius rengia gerai dokumentuotą veikalą „Lietuvos partizanų strategija", kurį išleis Į Laisvę fondas. Tas pats fondas netrukus išleis ir Juozo Keliuočio prisiminimus. Žymusis Lietuvos kultūrininkas J. Keliuotis antrosios sovietinės okupacijos metu perėjo sunkų kryžiaus kelią kalėjimuose ir Gulage ir prisiminimuose ryškiu rašytojo talentų atveria daug savojo kryžiaus kelio detalių.

Savaitė LFB studijų ir poilsio dienose tarp daugiau negu šimto bendraminčių buvo tarsi savotiškos rekolekcijos, o kapelionų prel. P. Celiešiaus ir kun. V. Dabušio pamokslai tikrai stiprino sielą.

Santa Monikon apsigyvenimui grįžta JAV-ių konsulo D.R. Tremblay šeima. Iš k.: sūnus John ir konsulas Donald R. Tremblay. II eil.: sūnus Peter, duktė Marytė ir žmona Elena (Lili) Hriškevičiūtė-Tremblay.

GARSIEJI VARPAI

P. INDREIKA

Primityviose tautose įvairių formų varpai buvo labai paplitę. Jie buvo vartojami kaip savotiškos muzikos instrumentai, kaip papuošalas ir svarbiausia apsiginti nuo piktųjų dvasių — jas nubaidant skambinimu. Archeologai, senųjų Kinijos imperatorių rūmų griuvėsiuose yra suradę varpą datuotą dar prieš 800 m. prieš Kr. laikus. Varpas yra nulietas iš bronzos ir labai gražiai išgraviruotas. Spėjama, kad jis buvo naudojamas kaip muzikos instrumentas imperatoriškuose rūmuose per įvairias ceremonijas ir iškilmes. Iš Azijos kontinento varpai pasklido po kitus kraštus. Graikijoje net buvo įsigalėjęs paprotys, kad sugavus daugiau žuvies ir ją pristačius į Atėnų turgų būdavo skambinama varpu, privilioti pirkėjus. Romėnai varpų skambinimu įspėdavo Romos gyventojus, kad priešai artėja prie jos vartų. Taip pat varpo skambinimu jie kviesdavo gyventojus į maldyklas. Mirus imperatoriui, apie jo mirtį buvo pranešama varpų skambėjimu.

II ir III amžiuose iš Mažosios Azijos veržėsi į vakarus keltai, vadinamieji galai. Pasiekę Italiją, jie apsigyveno atskiruose kaimuose kaip amatininkai ir ginklų dirbėjai. Jų tarpe buvo neblogų meistrų, kurie sugebėdavo Romos legijonams pagaminti šalmus, šarvus ir kardus. Be ginklų, galai mokėdavo nulieti ir varpus. Jų įvairūs metaliniai gaminiai greitai išplito po Europą. Prancūzijoje apie 350 metus pasirodė varpai. Angliją varpas pasiekė visu 100 metų vėliau, beveik kartu su airių apaštalu šv. Patriku. Šv. Patrikas atsidėjo airių sukrikščioninimui. Jis mirė sulaukęs 120 metų, palikdamas varpą, kuris dabar išstatytas Belfast mieste.

Plintant krikščionybei varpus pradėjo vartoti vis dažniau ir dažniau religinėse apeigose ir laidojant mirusius. XII amžiuje varpai jau žinomi ir rytų Europoje. Prie naujai statomų bažnyčių varpams pakabinti statomos varpinės ar jie net įkeliami į bažnyčių bokštus. Viduramžiais Anglijoje su varpų skambėsiu perspėdavo miesto gyventojus kad prasideda draudžiamasis laikotarpis ir visi privalo rinktis į maldos namus vakarinėms pamaldoms. Taip pat varpų skambėjimu buvo skelbiamas gaisro pavojus ir net laikas kada reikia sumokėti mokesčius. Amerikoje kolonistai buvo įspėjami varpo gaudesiu apie indėnų užpuolimo pavojų.

Apie 1791 m. sužavėtas varpų gaudėsiu komp. Nicholas Daloydoc varpų skambėjimą įterpė į operą „Camille". Jo pavyzdžiu pasekė ir kiti kompozitoriai: Wagner, R. Strauss įterpdami varpus į savo operas, nes žmonėms ši naujenybė labai patiko.

Varpus naudoja net per politinius įvykius, pvz. 1776 m. liepos 4 d. skelbiant Amerikos nepriklausomybę buvo skambinama varpu — pakrikštytu „Liberty Bell". Viename jo šone buvo įrašas: Skelbki laisvę visoje šalyje, visiems jos gyventojams! Kilus pavojui, kad anglai gali šį varpą sunaikinti, jis buvo išgabentas iš Philadelfijos ir paslėptas. Vėliau jį grąžinant jis perskilo ir dabar jis yra laikomas kaip istorinė relikvija Independence Hall, Philadelfijoje. Sekdami šį pavyzdį Amerikos lietuviai susirinkę Chicagoje seimo 1919 m. nutarė irgi padovanoti atsikuriančiai Lietuvai laisvės varpą. Šiam tikslui buvo renkamos aukos visose kolonijose. Varpas buvo nulietas ir 1922 m. nugabentas į Kauną. Jo šone įrašas: „O, skambink per amžius vaikams Lietuvos, tas laisvės nevertas, kas negina jos"! Jis buvo įkeltas į karo muziejaus bokštą ir pirmą kartą suskambintas per vasario 16 iškilmes inž. P. Vileišio, kaip seniausio aušrininko, ir vieno laisvės kovų invalido. Šiandieną naujieji šeimininkai-komunistai išgriovė karo muziejaus sodelyje buvusius paminklus. Dabar jau nebeskamba laisvės varpas ir sodelis pavadintas Juliaus Janonio vardu.

Big Ben varpas tebeskamba Londone prie parlamento rūmų ir labai tiksliai palydi kiekvieną valandą į amžinybę. Big Ben varpas sveria 12 tonų, jo aukštis — 12,7 m , o diametras — 2,3 m. Jo valandų rodyklės yra apšviestos, todėl Londono gyventojai ir dideliems rūkams užėjus, gali pasitikrinti savus laikrodžius. Pirmą kartą jis suskambėjo 1859 m. Naujų metų išvakarėse. Jo atsiradimo istorija tokia. 19 amžiaus antrojoje pusėje, Anglijos parlamente buvo vienas stambaus sudėjimo ir ūgio atstovas, kuris labai mėgdavo tikrinti kitų darbus, kad įstatymuose jie neįveltų klaidų. Kiti parlamento nariai jį vadindavo „Big Ben", nors jo vardas buvo — Benjamin Hall. Norėdami jį pajuokti sugalvojo parlamento bokšte įruošti laikrodį ir varpą, kurį pavadino „Big Ben". Šis vardas greitai tapo labai populiarus.

Nemažiau yra populiari varpų muzikos kombinacija Meksikoje Dolores bažnyčios bokšte, kuri yra skirta Meksikos nepriklausomybės kovų prisiminimui. Belgijos miestas Mechelen didžiuojasi 45 varpų skambėsio aidais, kurių dar niekas nėra nurungęs.

Br. Kviklio paruoštuose Lietuvos Bažnyčių tomuose parašyta, kad Lietuvoje varpams buvo statomos atskiros varpinės, kad varpų skambėjimas pasiektų tolimesnius užkampius. Gal tais ar kitais sumetimais Skapiškyje irgi buvo pastatyta atskira aukšta varpinė ir 1819 m. pastačius naują bažnyčią buvo vežami žiemos metu per Mituvio ežerą trys varpai. Kelionės metu vienas varpas pradėjęs girtis, kad jis skambėsiąs taip garsiai, kad Biržų „bambizai" protestantai jam pavydėsią. Už tat Dievas jį nubaudęs ir ledui lūžus jis paskendo ežere. Visos pastangos jį iškelti buvusios nesėkmingos, nes jis užkeiktas. O vis dėlto ateis diena, kai jis iškils iš ežero dugno, bet niekas nežino kada. Tik per šv. Lauryno atlaidus skenduolis suskamba lyg šaukdamas, kad kiti varpai jo neužmirštų. (Žr. Maironio baladę — Skapiškio varpas.).

Atrodo, kad žmonės varpus buvo tikrai pamilę, kad jo vardu daug kas pavadinta. Dr. V. Kudirka kovai su okupantu buvo pradėjęs leisti laikraštį vardu „Varpas", kuriame kėlė garbingą Lietuvos praeitį ir žadino tautą laukti šviesesnės ateities šaukdamas: — Kelkite, kelkite! Jo aidas padange atlingavo ir į JAV išjudindamas lietuvius: pradėjo dygti chorai „Varpo" vardu, o Lietuvoje atsirado dramos vienetai ir kiti sambūriai. Nepriklausomybės saulėlydyje partizanai irgi buvo pradėję leisti laikraštėlį „Varpo" vardu, bet stiprėjanti raudonojo holocaust reakcija viską sužlugdė.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

GRĮŽTA TREMBLAY ŠEIMA

Iš Toronto į Santa Monica, Calif. šį mėnesį atsikelia vertinga šeima (motina-lietuvaitė), kuri visada buvo draugiška lietuviams. Tai konsulas Donald R. Tremblay, (Consular officer in the American Diplomatic Corp.). Dar jaunas žmogus, bet konsularinėje tarnyboje įvairiuose kraštuose išdirbęs arti 30 m. ir nusipelnęs pensijos.

Abu su žmona (Lili Hriškevičiūte) Californijos universitete baigę politinius mokslus. Donald magistro laipsnį iš International Relations įgijo 1965 USC universitete. Diplomatinėje tarnyboje yra buvęs:

Indonezijoj (1959-1962 m.), prieš komunistams ten bandant nuversti vyriausybę.

Ispanijoj, Barselonos mieste; ten Tremblay's prieš bebeveik 25 metus susituokė. Kitą vasarą jie ten vyks švęsti savo vedybų sukaktį.

Centrinėj Amerikoj-Hondure. Tai trečioji jo tarnybos vieta. Ten buvę ypač sunku: neramumai; miegodavęs su pistoletu po pagalve... Neturtingi žmonės, ligos ir nuolatinės muštynės dėl cukraus nendrių ir kitko.

Gavęs pakėlimą išvyko į Š. Meksiką, kur buvę kiek geriau. Kas kelinti metai tokie užsienio konsulai grąžinami į JAV-es. Mr. Tremblay (1967-69) atsidūręs Santa Monica, Calif. Čia gyveno šeima, bet jis dirbo Los Angeles pasų išdavimo agentūroje.

Vėliau dirbo Bangkok, Thilande; čia buvęs įdomus darbas, bet nemalonus, nes turėjo reikalų su ameikiečiais, patekusiais į kalėjimą.

Vėl Meksikoje (Mexico City), o tada — Pietų Afrikoje, — Pretorijoje. Iš ten jiems pavyko išsikelti, atlikus tarnybą, prieš didžiąsias riaušes.

Filipinuose buvę (1977-1980) labai malonu. Čia nuolat vyko susitikimai su įvairių šalių žymiais žmonėmis, baliai; tada Lili Tremblay ypač daug demonstravusi lietuviškas lėles, statulėles, knygas ir paveikslus, daug pasakodavusi apie Lietuvą...

Naujojoj Zelandijoj (1980-83), sostinėj Wellington, irgi buvusi maloni tarnyba; ten jų šeimą net du kartu aplankiusi ir Konsulo uošvė Vanda Hriškevičienė iš Santa Monikos.

Paskutinis tarnybinis postas — Kanadoje, Toronto, kur išbuvo pusantrų metų. Grįžę planuoja nuolatiniai apsigyventi savuose namuose Santa Monica, Ca., kur jie turi daugybę lietuvių draugų, palaiko ryšius su lietuvių bendruomene ir domisi Lietuvos reikalais. Konsulas turi meninių gabumų; planuoja piešti arba rašyti.

Lili (Elena) Hriškevičiūtė-Tremblay yra gimnazijos mokytoja, laisvai kalba aštuoniomis kalbomis. Yra studijavusi ir literatūrą (turi tos srities magistro laipsnį, mėgsta rašyti. Ji daug skaito. Domisi lietuvių grožine literatūra bei straipsniais apie Lietuvą.

Lili tėvelis Vladas Hriškevičius, miręs prieš dešimtį metų, buvo Santa Monikos mieste žinomas antikomunistas — kovotojas, skaitęs kaliforniečiams gal šimtus paskaitų anglų ir kitomis kalbomis. Vanda ir Vladas Hriškevičiai buvo žemaičių bajoriškos kilmės. Jų lietuvišką patriotiškumą yra pasekusi ir Lili Tremblay. Konsularinėje vyro tarnyboje ji visur ir visada iškeldavo ir Lietuvos vardą bei jos, komunistų pavergtos, vargus ir kovas.

Vanda Hriškevičienė laukia sugrįžtant savo „vaikų", o Santa Monikos lietuviai džiaugiasi, kad šviesi Tremblay šeima atsikelia čia gyventi.

A.R.

"Amber Holidays"

1985 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
Iš Bostono ir New Yorko

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Rugsėjo 18	— $1393.00
Rugsėjo 23	— 1329.00
Spalio 1	— 1385.00
Gruodžio 26	— 1440.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.
Registracijos ir informacijos reikalu skambinkite

1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1-617-268-8764
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116,
South Boston, MA 02127

Įstaigai vadovauja:
Aldona ADOMONIS ir Albina RUDZIUNAS
Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

Commercial Accounts Welcome

PATOGU MARQUETTE PARKO IR APYLINKĖS GYVENTOJAMS!
Kelionių biuras

WORLD TRAVEL AGENCY

3914 West 71st Street
Chicago Ill. 60629
1/2 bloko nuo Dominick/K-Mart parduotuvių)

Pasinaudokite mūsų pilnu patarnavimu planuojant Jūsų keliones bei atostogas. Be jokių papildomų išlaidų Jums, mes parūpiname visus bilietus lėktuvais, papigintais „charter" skridimais, traukiniais, laivais (cruises). Rezervuojame viešbučius bei automobilius.

Prityrusi agentūros vadovė, **Nijolė Vengrienė** patars Jums nuo antradienio iki penktadienio tarp 9:30 ir 5:30 p.p. ir šeštadieniais tarp 9:00 ir 3:00 p.p.

Tel. 312 735-6711

midland federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki $100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

FSLIC

EQUAL HOUSING LENDER

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ, 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

Asta Kižytė, Rima Lizdenytė-Sell ir Dana Šilimaitienė tariasi madų parodos reikalais.

TOBULOJI „8"

Nijolė Lipčiūtė-Voketaitienė

Pat Collins Chicagos televizijos 7-uoju kanalu „Eye Witness News" padarė nepaprastą apžvalgą, pavadintą „Nijolė, The Perfect 8".

Jam kilo toji idėja iš filmo „10" (su Bo Derek). Kaip filme, grožio atžvilgiu imant, skale nuo 1 iki 10, tobula „10" gražuolė buvo Bo Derek, taip Pat Collins pradėjo ieškoti modeliuotojų pasauly „Perfect 8" Chicagos ir jos apylinkėse. Jis ieškojo modeliavimo agentūrose, moderniausiose parduotuvėse, kaip Neiman-Marcus ir kitose, ir pagaliau, po ilgo tyrinėjimo, surado lietuvaitę Nijolę Lipčiūtę-Voketaitienę, modeliavimo pasauly žinomą savo profesionaliniu vardu „Nijole".

„Perfect 8" nereiškia drabužio dydį. Nemažai vyresnio amžiaus moterų yra dėvinčių 8-to numerio drabužius. „Perfect 8" — tai madų kūrėjų drabužio pritaikymo tobulumas. Čia ne tik svarbūs išmatavimai, bet ir atstumai nuo kaklo iki krūtinės, nuo krūtinės iki liemens, nuo liemens iki klubų.

Nijolė — „tobula 8"

Suradęs savo tobulą „8", Pat Collins turėjo pasikalbėjimą su Nijole, ją filmavo, padarė dokumentinį filmą. Čia jo idėją pasigavo „The Ram Report" — madų pramonės žurnalas New Yorke ir žurnalo redaktorė padarė interview su Nijole.

Apie Nojolę, jos išeitą aukštąjį mokslą, įdomų darbą Chicagos universitete biologijos srityje ir, pagaliau, pasukimą modeliaviman, plačiai aprašė ir didieji Chicagos dienraščiai.

Televizijos programose

Nijolė reguliariai pasirodo televizijoje „gyva", teigia amerikiečių spauda: Jim Conway programoje, Maggie Daley Show, Lee Phillip's Show, Day Break Show, AM Chicago ir kt.

Televizijos komerciniuose skelbimuose ją matome: Alberto Culver Co., Hallmark Cards, Sears Roebuck Co., Marshall Field Co., Carson Pirie Scott Co., Evans, Nieman-Marcus, Merv Griffin Show („New York Special") ir kt.

Nijolė yra „Designers fitting model": Catherine Scott (Chicagos pionierė madų pasauly), Valentino, N. Yorke, J. ir C Couture, Beckie Bisoulis ir kt.

Atrodo, amerikiečiai buvo ypač paveikti ir susižavėjo Nijolės inteligencija, aukštu išsilavinimu ir drąsiu savo pažiūrų bei nuomonės pareiškimu.

Pirmaujanti modeliuotoja

„Elegantiška, žavi ir gracinga Nijolė, kartais pasirodanti modeliavimo taku, bet daug dažniau ant žurnalų viršelių ir televizijos komerciniuose skelbimuose bei įvairiose programose, ilgą laiką buvo pirmaujanti („top model") modeliuotoja Chicagoje, New Yorke ir kitur", rašo „The Ram Report".

— Aš mačiau keletą kartų (generacijų) praeinančių, — cituoja ją atvirai ir nuoširdžiai kalbančią žurnalo redaktorė. — Mano modeliavimo laikotarpis buvo daug ilgesnis negu daugelio kitų modeliuotojų.

Kai Pat Collins paklausė jos: „Ar amerikietės moterys yra geriausiai besirengiančios pasauly? — plačiai po pasaulį keliavusi Nijolė (ji dažnai lydi savo vyrą, pasauliniai garsų operos solistą Arnoldą Voketaitį jo dainavimo gastrolėse po visą pasaulį), atsakė ypač įdomiai: „Tai priklauso ar jūs manote apie kokybę ar skonį... Mes labai lengvai galėtume to pasiekti, bet dėl kažkurių priežasčių mes nesame. Mes tikrai turime galimybę, bei pasirinkimą kiekvienoje ekonominėje srityje, bet... žinojimo kaip — nėra. Viena priežasčių yra — auklėjimo stoka: augimas ‚džinsuose' ir ‚T' marškiniuose (T-shirts), visai neatsižvelgiant į faktą, kad yra tinkamas laikas bei vieta kiekvienai aprangai".

„Nijolė", rašoma žurnale, — „yra lietuvaitė savo kilme, bet ji yra ugningai lojali Amerikos pilietė". Vėlesniame pasikalbėjime su „Ram", ji plačiau ir giliau išsireiškė apie skonį JAV-ėse. „Žmonės galėtų pradėti tučtuojau, dabar, su vaikais... pasirėdyti pietums ar vakarienei, sekmadienį; parodyti vaikams, kaip tvarkingai viską sudėti. Nelaimei, daugelis mūsų yra pragaištingo skelbimo auka. Muilo bendrovių reklamos parodo, kaip vaikai neturi bijoti ar rūpintis purvu ir balutėmis... Tik sumesk viską į skalbimo mašiną su reklamuojamu muilu ar jo milteliais ir — stebuklai, — viskas švariau už sniegą. Nėra jokios pagarbos drabužiams.

„Visa Amerikos sistema pagrįsta skelbimais. Mes esame ‚išplautų smegenų' (brain washed) bendruomenė...Jei mums nepasakoma, atrodytų, kad mes nesugebėtume padaryti savo išvadų. Kas trejetą mėnesių mums pasakoma, kas nors visai skirtingo. Kas šį mėnesį yra ‚in', bus negatyvu 12 savaičių vėliau. Tai man primena Amerikos politiką. Prezidentas yra giriamas jo išrinkimo dienoje ir žeminamas vieną dieną vėliau. Kodėl naikiname, ką patys išrinkome? Atrodo, kad mes žmones pastatome ant pjedestalo, turėdami tikslą vėliau juos nugriauti", kalbėjo Nijolė.

„Aš labiausiai nusiminusi dėl amerikietiškos televizijos... Kodėl jie vartoja tokią blogą anglų kalbą, tokią prastą dikciją? Atrodo, lyg stengiamasi viską suprastinti, bijoma pakilti virš vidutiniškumo, o aš visai nenoriu, kad tai įvyktų mūsų kraštui", baigė savo nuomonę iškalbioji Nijolė.

„RAM" šį pasikalbėjimą pavadino „A Model Speaks Out".

Nijolė modeliuoja vakarinę suknelę

GRAŽAUS APSIRENGIMO PARODA

Putnamo seselių rėmėjos Chicagoje kiekvienerių metų rudenį suruošia įvairių rūbų madų parodą, kuri padeda žiūrovėms orientuotis perkant ar siuvant aprangą naujam sezonui. Žinoma, turinčios daugiau laiko visada gali pavartyti naujausius madų žurnalus, lankyti įvairių parduotuvių ruošiamas madų parodas, tačiau, ne visoms moterims, apkrautoms šeimos rūpesčiais ir darbais, dirbančioms už namų ribų, kad palengvinti šeimai finansinę naštą, ar įsijungusioms į visuomeninius ir labdaros darbus, tai įmanoma. O kur dar laikas skirtas savo vidaus pasauliui: maldai, geroms programoms, skaitymui ir kt. Nenuostabu, kad mylinti, pasiaukojanti savo šeimai ir kitiems moteris, save pamiršta.

Tad tik šios retkarčiais ruošiamos parodos, kad ir porai valandų motiną, močiutę, mergaitę nutraukia nuo niekad nesibaigiančių kasdieninių darbų ir leidžia joms valandėlei atsikvėpti, atsipalaiduoti nuo kasdienos rūpesčių, pasigrožėti apsirengimo menu ir dailiomis modeliuotojomis. O rūbai čia rodomi įvairaus amžiaus moterims, kaip ir įvairaus amžiaus bei sudėjimo modeliuotojos juos modeliuoja.

Pravartu moteriai pažvelgti ir į savo išorę. Atsimenu, kai augo mūsų dukrytės, kaimynu Žibutė ne kartą pasigyrė, kad jos mamytė tokia jauna ir graži, atrodanti kaip mergaitė. Maniškės tuo pasigirti negalėjo. Jos ir dabar, užaugusios dažnai primena man skirti daugiau laiko sau.

Taigi ta paroda jau ruošiama. Dalis modeliuotojų ir ruošėjų susirinko antradienio, rugpjūčio 6 d. vakare, Anicetos Mažeikienės bute virš „Paramos". Aldona Prapuolenytė, parodos koordinatorė, supažindino visas su dviem naujom modeliuotojom, kurios šių metų parodoje pasirodys pirmą kartą. Tai Laimutė Černiauskaitė, kuriai rūbus mezga ir siuva jos mamytė ir Lisa Mažeikienė, kuri modeliuos savo pačios projektuotus ir siūtus drabužius. Ji dar žada parodyti savo vestuvinį drabužį ir pamergių sukneles. Visa tai pati sukūrė ir pasiuvo. Nuostabu!

Kitos jau ne pirmą kartą matytos rampos take: Rima Lizdenytė-Sell, Dana Šilimaitienė, Juzė Ivašauskienė, Sofija Plenienė ir Asta Kižytė taip pat šį vakarą atsilankė ir pasikalbėjo. Be minėtųjų parodoje dar modeliuos irgi jau ne pirmą kartą: Dalia Bartkienė ir dukra Lisa Bartkutė, R. Gailiešiūtė, Nora Gylienė (pati siuva), Irena Kleinaitienė (mezga sau ir vaikams) ir Joana Krutulienė (dažnai irgi pati siuvasi). Šiais metais bus daugiau visai jaunų modeliuotojų: Irenos Kleinaitienės dukrelės, Andrėja Bartkutė, Lara Bartkutė, Audra Plenytė.

A. Prapuolenytė pareiškė savo pageidavimus, aptarė parodos eigą ir formą, rūbų ypatingų detalių, įvairių priedų (papuošalų, batų, diržų ir kt.) svarbą.

Po pasitarimo visas skanumynais ir lietuviška gira vaišino Aniceta Mažeikienė ir Marytė Saliklienė. Fotografavo — Z. Žilevičienė.

Atrodo, kad paroda bus tikrai graži ir įdomi, teikianti moterims progą ja pasigrožėti, pailsėti, pabendrauti ir svarbiausia — paremti mūsų mažųjų spaudą — žurnalą „Eglutę". Pertraukos metu bus dovanų paskirstymas — laimėjimai.

Paroda įvyks 1985 spalio 13 d., Jaunimo centro didž. salėje, Chicagoje. Pakvietimus jau galima įsigyti Natalijos ir Jono Vaznelių parduotuvėje.

A. K.

Mūsų veikla

Anne Dolores Lerner, (kurios mama yra lietuvaitė — Černiauskaitė) laimėjo Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus Moterų gildijos stipendiją (750 dol.).

Elena Reklevičiūtė-Damijonaitienė iš Singer Island Floridos, dabar vasarojanti Cape Cod, Mass., prisijungė prie ekskursijos po Karibų jūrą, kurią rengia Chicagos Lietuvių Moterų klubas lapkričio 30 d. Skrendama į Miami, o iš ten plaukiama laivu į San Juan, Puerto Rico, Haiti, Dominikonų respubliką, St. Thomas, Virgin Islands. Klubo narė Birutė Zalatorienė, turinti savo kelionių biurą, labai stropiai paruošė maršrutą. Daugelis narių užsirašė, kviečiami jungtis ir klubui nepriklausantys asmenys.

LIETUVAITĖS REKLAMA „TIME" PUSLAPIUOSE

Atsivertę rugpjūčio 19 d. „Time" žurnalo 56 psl., pastebėsime didelę reklamą, kviečiančią aukoti Laisvės statulos atnaujinimui. Tik gal nedaug kas atkreips dėmesį į tai, kad šią reklamą pagamino lietuvaitės įsteigta reklamų bandrovė (San Francisco apylinkėje).

Per visą puslapį išsitiesusios plakatinės reklamos apačioje smulkiom raidėm pažymėta: „This advertisement created as a public service by Livingston/Sirutis/Advertising, Belmont, California". Tas „Sirutis" nurodo į Gražiną Sirutytę, 1982 m. drauge su Tomu Livingstonu įkūrusią nuosavą reklamų firmą. G. Sirutytė gimė Antram karui siaučiant Lietuvoje, užaugo Australijoje, paskui su tėvais persikėlė į JAV, kur baigė taikomosios dailės mokslus Illinois universitete ir Pratt institute. Gavusi diplomus, kaip paišytoja įsitraukė į reklamų verslą, kur jai taip gerai sekėsi, jog ilgainiui įstengė didelių konkurenciniu vėtrų siaubiamame biznyje įsirengti savo pačios saugų uostą.

Šiandien Sirutytės vos trejų metų amžiaus firma jau varo 9 milijonų dolerių metinę apyvartą. Joje darbuojasi apie 15 asmenų. Už firmos sukurtas reklamas yra susilaukusi kelių premijų iš profesinių draugijų Business Professional Advertising Association, American Advertising Federation, Art Directors Club of Los Angeles ir kt.). Tarp Sirutytės klientų — stambios amerikiečių ir japonų bendrovės.

Neseniai „Time" žurnalas pakvietė visas Amerikoje esančias reklamų agentūras į konkursą sukurti pačioms prasmingiausioms ir originaliausioms reklamoms ryšium su dabar vykdomu Laisvės statulos remontu (ruošiantis 1986 m. įvykstančiam 100-jam tos statulos gimtadieniui). Į kvietimą atsiliepė 218 agentūrų. Žurnalas atrinko 18 geriausių darbų, jų tarpe ir G. Sirutytės firmos. Kodėl būtent 18? Ogi dėl to, kad žurnalas spausdina paeiliui kiekvieną tų geriausiųjų reklamų, po vieną kas mėnesį, pradedant nuo š.m. kovo mėn. iki 1986 m. spalio, kada ir sueis ta 100 m. sukaktis.

Taigi, rugpjūčio mėn. atėjo eilė G. Sirutytės firmos reklamai, sudarytai iš žodžių žaidimo „American" ir „Amer-I-Can" („I Can" — „Aš pajėgiu" — Amerikos laisvos iniciatyvos ir progų gausybės bei atvirybės išraiška). Šia proga galima pažymėti, kad Sirutytės agentūra — vienintelė vakariniame JAV pakraštyje esanti reklamų firma, laimėjusi „Time" žurnalo konkursą. Be to, reklamą suprojektavo pati savininkė G. Sirutytė asmeniškai, kartu su savo pavaduotoju Jack Reeves.

G. Sirutytės tėvai Vytautas ir Magdalena Siručiai gyvena Los Angeles.

d.

Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus moterų gildijos stipendininkė Anne Dolores Lerner (viduryje). Kairėje — A. Giedraitienė, gildijos stipendijų fondo pirmininkė ir dešinėje — V. Lapienė, renginių pirmininkė.

Švč. M. Marijos vienuolijos seselių rėmėjų Chicagoje ruošiamos madų parodos modeliuotojos. Iš k.: Juzė Ivašauskienė, Rima Lizdenytė-Sell, Asta Kižytė, Sofija Plenienė. Stovi: Laima Černiauskaitė ir Lisa Mažeikienė

SVETIMŲJŲ INFORMAVIMAS APIE PAVERGTĄ LIETUVĄ

Puikus Baltų lygos lankstinukas

Laisvojo pasaulio gyventojų žinios apie pavergtą Lietuvą ir kitus Pabaltijo kraštus yra nepaprastai ribotos. Dėlto tegalime kaltinti tik patys save. Svetimuosius stengiasi informuoti tik mėgėjai, tam reikalui teskiriame tik centus. Taigi negalime tikėtis apčiuopiamesnių rezultatų.

Mūsų veiksniai daug kalba, posėdžiauja, priima eilę rezoliucijų ir tuo viskas baigiasi. Konkretesnių užsimojimų bei darbų svetimųjų informavimo srityje kaip ir nematyti.

Turime būti dėkingi kun. Kazimerui Pugevičiui ir jo vadovaujamam informacijos centrui. Jo pastangų dėka yra puikių prasiveržimų, ypač katalikiškoje spaudoje. Jis galėtų pasiekti žymiai daugiau, jei tik sulauktų daugiau finansinės paramos iš geros valios lietuvių. Pabaltijo kraštų laisvės reikalas ir kiti opieji pabaltiečių klausimai kiek labiau yra linksniuojami amerikiečių ir kanadiečių spaudoje bent poros metų laikotarpyje. Iniciatyvos čia yra parodę JAV ir Kanados LB darbuotojai, Baltų lygos žygininkai ir paskutiniu metu poros naujų grupių veikėjai. Pilniau tuo klausimu reiktų pasisakyti atskirai.

Svetimiesiems reikia rimtų veikalų, studijų ir knygų apie pavergtą Lietuvą, jos kančias komunistų vergijoje ir visų lietuvių pastangas atgauti Lietuvai pilną laisvę ir nepriklausomybę. Be rimtų veikalų, tuo klausimu mums reikia pigios literatūros svetimiesiems — brošiūrėlių (kelių ir keliolikos puslapių), lankstinukų (folders), lapelių. Ta pigioji literatūra turėtų būti išleidžiama dideliais tiražais anglų, ispanų, prancūzų, vokiečių ir kitomis kalbomis ir dalinama ir skleidžiama svetimųjų tarpe visomis galimomis progomis.

Neseniai gražios iniciatyvos parodė Baltų Lasivės Lyga, paruošusi ir išleidusi nepaprastai puikų lankstinuką. — **The Baltic Nations: All We Want Is Freedom.** To lankstinuko žodinė dalis puiki, jo apipavidalinimas yra karališkas. Ir paruošimą, ir išleidimą atliko tos srities specialistai. Bent per mano rankas pereina daug panašių lankstinukų, išleidžiamų įvairių amerikiečių grupių bei organizacijų. Puikesnio lankstinuko dar nėra tekę matyti kaip šis Baltų Laisvės lygos.

Amerikiečių ir kitų laisvojo pasaulio kraštų gyventojų skonis yra išlepintas. Mėgėjiškai išleistos brošiūrėlės ar lankstinukai nė neimami į rankas. Panašios literatūros apipavidalinimą turi atlikti tos srities ekspertai.

Tas lankstinukas liečia visus tris Pabaltijo kraštus. Mums, lietuviams, reikia puikaus lankstinuko tik apie Lietuvą. Tokių lankstinukų paruošimą ir išleidimą galėtų (ir turėtų!) finansuoti PLB vadovybė, JAV ir Kanados LB valdybos, VLIK-as, Amerikos Lietuvių Taryba, Lietuvių Fondas ir kitos pajėgesnės lietuvių grupės. Tokių lankstinukų svetimiesiems niekad nebūtų perdaug.

JAV, Kanados, Australijos (ir gal ir kitų kraštų) lietuviai telkia pinigų sumas laisvajai Lietuvai. Be abejo, puikus užsimojimas. Tų fondų darbuotojai neturėtų pamiršti, kad tie telkiami finansiniai resursai būtų galimi įteikti nepriklausomai Lietuvai. Kitaip tariant, tų fondų darbuotojai neturėtų pamiršti Lietuvos laisvės žygio ir kasmet tam reikalui skirti tam tikras sumas. Tų fondų telkimo klausimu reiktų irgi atskirai pasisakyti.

Visi veiksniai, pajėgesnės lietuvių grupės ir veiklesni lietuviai turėtų susipažinti su tuo Baltų Laisvės lygos lankstinuku. Baltų Laisvės lyga yra atlikusi ir atlieka daug darbų Pabaltijo kraštų laisvės žygyje. Kiekvienas lietuvis turėtų paremti apčiuopiamesne pinigine auka tą vienetą.

l. vlk.

GERI PATARIMAI

Girgždant čeverykams sualiejuok padų kraštus.

Jei virtos bulvės išverda kiek per greitai, uždenk jas rankšluosčiu vietoje dangčio.

Kilimai atrodo vaiskiau, jei iššlavus perbraukti drėgnu vilnoniu skuduru.

Iš 1911 m. „Žinyno"

TRISDEŠIMT ANTROJO SANTAROS-ŠVIESOS FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMO

1985 m. rugsėjo 5—8 d.
Tabor Farmoje, Sodus, Mich.

PROGRAMA

Ketvirtadienis, rugsėjo 5 d. 2 val. p.p. Rimvydas Šilbajoris, „Tautosakos elementai Algimanto Mackaus poezijoje".

Kazys Almenas, „Tragedija ir antrasis termodinamikos dėsnis".

8 val. v. Alfonsas Eidintas, „Lietuvių emigracijgs istorija ir jos šaltinių problemos".

Penktadienis, rugsėjo 6 d. 9:30 val. r. Ilse Lehiste, „Estonian Culture in Exile: Looking Backward, Inward or Forward?"

Liūtas Mockūnas, „Antano Škėmos pasaulėžiūros susiformavimas išeivijoje".

2 val. p.p. Vytautas Martinkus, „Technikos pažanga ir dorovės klausimai šiuolaikinėje prozoje".

Algis Mickūnas, „Kritiškas žvilgsnis į išeivijos filosofiją keturiasdešimties metų perspektyvoje".

Algimanto Mackaus knygų leidimo fondo, AM & M Fundacijos, Santaros-Šviesos federacijos ir Multidisciplinarinių studijų instituto posėdžiai.

8 val. v. Laimonas Noreika, — Spaudos draudimo laikų poezijos vakaras.

Šeštadienis, rugsėjo 7 d. 9:30 val. r. Ilona Gražytė-Maziliauskienė ir Violeta Kelertienė, „Kažkas, kažkas ir triukšmas aplink save".

Algimantas Bučys, „Miestas dabartinėje lietuvių prozoje".

2 val. p.p. Marcelijus Martinaitis, „Folkloriniai motyvai šiandieninėje lietuvių poezijoje".

Simpoziumas: „Tradicija ir novatoriškumas dabartinėje lietuvių literatūroje" — Algimantas Bučys, Ilona Gražytė-Maziliauskienė, Marcelijus Martinaitis, Vytautas Martinkus, Rimvydas Šilbajoris (Moderuoja Kęstutis Keblys.).

8 val. v. Literatūros vakaras — Živilė Bilaišytė, Algimantas Bučys, Leonas Lėtas, Vytautas Martinkus, Marcelijus Martinaitis, Liūnė Sutema.

Sekmadienis, rugsėjo 8 d. 10 val. r. Živilė Bilaišytė, „Ieškant prasmės: kalba, istorinis palikimas ir tikrovė".

Dailės Paroda. Naujų knygų pristatymas.

Norintieji dalyvauti prašomi iki rugsėjo 1 d. pranešti: Marijai Paškevičienei, 3308 West 62nd Place, Chicago, IL 60629.

INTERNATIONAL
SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros
1985 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

KELIONĖ nr. 3 rugsėjo 1 d. iki rugsėjo 18 d.
11 dienų Vilniuje, 1 diena Leningrade, 3 dienos Helsinkyje
Iš Niujorko $1,669.00

KELIONĖ nr. 4 gruodžio 20 iki sausio 4 d.
11 dienų Vilniuje, 3 dienos Helsinkyje
Iš Niujorko $1,467.00

1986 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ
VISOS KELIONĖS MAŽIAUSIAI 10 DIENŲ

Nr. 1	BALANDŽIO	25 d.
Nr. 2	GEGUŽĖS	23 d.
Nr. 3	BIRŽELIO	13 d.
Nr. 4	LIEPOS	3 d.
Nr. 5	LIEPOS	25 d.
Nr. 6	RUGPIŪČIO	22 d.
Nr. 7	RUGSĖJO	18 d.
Nr. 8	SPALIO	2 d.
Nr. 9	GRUODŽIO	22 d.

(Nakvojant dviese kambaryje), įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius („Presidentti Hotel" Helsinkyje, maistą, operos, teatro arba baleto bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius, kooperatinius butus, padedame sutvarkyti dokumentus išvketimams. Informacijų ir visais kelionių reikalais kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC., P.O. BOX 29163, CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA. TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702.

Atdara sekmadienį nuo 12 iki 2 val. popiet.
SIUVAME AVIES IR KITOKIUS KAILINIUS ĮVAIRIŲ STILIŲ, PAGAL UŽSAKYMĄ
Taip pat siuvame iš avies kailių gabalų vaikams kailinius.
Mūsų specialybė yra pataisyti ar pakeisti jūsų kailinius bei gaminti naujus įvairius kailinius švarkus ir paltus.
FAMILY FURS
4171 S. Archer — 847-4027
Atdara kasdien nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Lietuvių kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Parke. Vedėja Aldona Daukus.
7159 S. Maplewood Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

LANZILLOTTI
GRIBBEN & MARCHUK
Attorneys at Law
Personal injury — Criminal — Wills — Drunk driving — Divorce — Real Estate
3415 S. Harlem Av., Berwyn, IL 60402
Tel. (312) 749-2405

DĖMESIO MEŠKERIOTOJAI
Parduodame naujausias meškeres, kabliukus, tinklus, špūles-"reels" ir "live bait". Leidimus. Taip pat taisome. Atdara 7 dienas.
Savininkai broliai Matulevičiai
Windy City Fishing Tackle
7106 Archer Avenue

SOLID CONSTRUCTION AND ROOFING COMPANY
Hot tar, shingles, rolled roofing. Aluminum siding, new porches and all repairs. Soffit, fascia, gutters, replacement windows or storm windows. Tuckpointing & all home improvements. All work guaranteed.
Free estimates. Tel. 777-3068

BASILPS Proudly Announces the Academy of Nails
BASILPS Hair & Nail Salon
5 N. Longcommon Rd., Riverside, Ill.
By appointment only — 447-5004
Hours: Mon.-Fri. 9-7; Sat. 7-3

BE YOUR OWN BOSS
Christmas Around The World Wants You! Show our brand new line of Christmas decor and gifts. Weekly paycheck. No investment, collecting or delivery. Free samples & training. Generous hostess plan.
Call Rose — 424-5837

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro
Šeštadieniais pagal susitarimą

SKELBKITĖS "DRAUGE".

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Reikalingas MENEDŽERIO PAVADUOTOJAS stereo taisymo ir pardavimo krautuvėj.
Need an ASSISTANT MANAGER for a stereo repair and sales store.
MARTROY ELECTRONICS
2631 West 63rd Street
9:30-6:00 (every day except Sunday)

Reikalingas vairuotojas "D" license. Pickup and delivery. Skambint — **499-3765 nuo 8-9 val. p.p.**

HOUSEKEEPERS
The Palmer House and Towers
a luxury downtown hotel has immediate opening for experienced housekeeper. Must be available for flexible schedule including weekend. Shift is 8 a.m. — 4:30 p.m. Good starting salary and benefits. Must speak English.
Please apply in person.
Mon. — Thurs. 10 a.m. — 1 p.m.
PALMER HOUSE
17 E. Monroe
E.E.O. — M/F

HOUSEKEEPERS
Experienced Housekeepers with good English communication skills, needed for light housekeeping. Must have references. Flexible hours.
Call — 263- 6911

MISCELLANEOUS

McGARRY CONCRETE
"Big enough to do it Right — Small enough to Care"
Everything in concrete. Foundations, patios, sidewalks, porches, etc. Free estimates. Fully insured. Licensed & bonded.
581-2022 Days; Eves 598-3253

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. — 927-3559
KLAUDIJUS PUMPUTIS

G.W. ROOFING & ALUMINUM
Shingle Roofing & Repairs
90 Lb. Roofing
Aluminum Gutters & Siding
Free Estimates-Fully Insured
Financing Available
585-8551

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermaną Dečkį
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

STASYS ŠAKINIS
LIETUVIS DAZYTOJAS
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Skambint 927-9107

REAL ESTATE

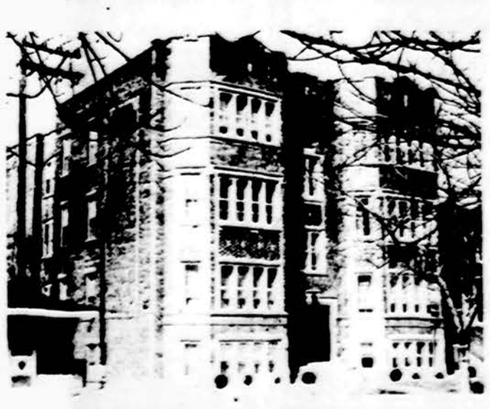

Parduoda savininkas 8 butų nuosavybę 67-ta ir Whipple. 3 apt. — 2 mieg., 3 apt. — 1 mieg., 2 apt. yra „garden". Visi turi šaldytuvus, pečius ir uždarytus porčius. Priklauso 5 maš. mūr. garažas. Skambinkite dienos metu 735-3300, vak. — 776-0783. Angliškai.

REAL ESTATE

Modernus 5 kamb. "condominium", prie 57-os ir Kolmar. 2-me aukšte. Galima tuojau užimti. $39,000.

Naujesnis gerai prižiūrėtas 4 kamb. mūr. namas. Garažas. Tik $53,000. Prie 59-os ir Kedzie.

8 kamb. (5 miegami) 25 metų senumo mūrinis namas. Rūsys. Garažas. Prašo $67,500. Apyl. 51-os ir Millard.

Mūrinis — 2 butai po 6 kamb. Marquette Parke. Tik $47,500.

Prie "Draugo" spaustuvės — 2½ aukštų, 6 metų senumo mūr. pastatas. 2 butai po 3 miegamus, 1½ vonios. Rūsy vieta ofisui. Vertas dėmesio.

4 butų po 4 kamb. Rūsys. Garažas. Prie 50-os ir Keeler. $89,500.

8 butai — 6 butai po 3½ kamb. ir 2 po 4kamb. Centrinis šildymas. Rūsys. Tik 4 kartai metinių pajamų. Prie 66-os ir California.

Norint pirkti bei parduoti, išnuomuoti ar apdrausti savo nuosavybes, jums maloniai patarnaus

★

BUDRAIČIO
Nuosavybių pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojamas 3½ kamb. butas antram aukšte. Skambinkite vakarais po 7 val. **Tel. 778-8595**

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, Radijai,
Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidisai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Telef. — RE 7-5168

Remkite tuos verslininkus, kurie skelbiasi dien. "Drauge".

PARDAVIMUI

Parduodamas mažai naudotas, geram stovy Lowery spinet pianinas, $800.00
Tel. 434-8858

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojamas Marquette Parke, netoli 71-os ir Talman Ave. 5 kambarių butas 2-me aukšte vyresnio amžiaus asmenims.
Skambinti 925-2224

REAL ESTATE

ŠIMAITIS REALTY
Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

Perkant ar parduodant
kreipkitės į vieną iš geriausių, seniausių bei moderniškiausių nekilnojamo turto — "real estate" bendrovių.
Skambinkite
Al Mockui - 238-8527
McKEY & POAGUE
Nuo 1890 m.

MARQUETTE PARK
Exceptional brick bungalow with 3 bedrms., formal dining room. Full basement. Detached garage. Maintenance free exterior. Alumin. gutters, trim and awnings. Room to expand. Immaculate. Asking $49,900. Call **Ann Zickus.**
RE-MAX SOUTHWEST REALTORS
Tel. 974-1110

Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį nuo 1 iki 4 valandos p.p.
8142 S. SAWYER
6 kamb. mūr., 28 m. senumo namas. 3 dideli mieg. kamb., pilnas rūsys. Didelis sklypas. 2 maš. mūro garažas. Žema kaina — $52,900. Skambinkite dabar.

No. 332. Pelninga 15 butų nuosavybė. Mūrinis. 15 butų, 3 dideli rūsiai. Aukštos nuomos. Savininkas jums specialiai duos paskolą. Kaina mažiau 3½ kartų bruto pajamų. Skambinkite dabar.

No. 280. 55 ta ir Kildare 2-jų miegamų mūr. namas. 27 m. senumo. Modern. virtuvė ir vonia. Baras rūsy. 3 "appliances". 1½ maš. garažas. Puikiam stovy. Labai švarus. St. Turibius parap. Skubėkit — skambinkit.

No. 273. Kaip naujas, labai švarus 2-jų butų namas — Brighton Parke — 42-os ir California apylinkėje. Po 3 miegamus. 25 metų senumo. Atskiri šildymai gazu. 45 p. sklypas. ½ vonios rūsy. 2 maš. mūro garažas. Five Holy Martyrs parapijoje. Skambinkite dabar.

—o—

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.
O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie — 778-2233

PLATINKITE "DRAUGĄ".

A.A. TEISININKĖ KONSTANCIJA BUTIENĖ

A. a. Konstancija Butienė

Po ilgos, sunkios ligos 1985 m. liepos 11 d. Toronte mirė neprikl. Lietuvos teisininkė, o išeivijoje veikli Kanados lietuvių visuomenininkė Konstancija Černikaitė-Butienė.

Velionė buvo gimusi 1905 m. kovo 17 d. Kurklių dvare, Utenos apskrity. Pirmojo pas. karo metu su tėvais atsidūrusi Rusijoje, ten baigė gimnaziją. Grįžusi į Lietuvą, įstojo į Lietuvos universiteto (vėliau pavad. Vytauto Didžiojo untu) Teisių fakulteto teisių skyrių. Mokslus baigė 1929 metais. Visą laiką dirbo Kauno apygardos teismo prokuratūroje, iki tėvynę reikėjo palikti. Vokietijoje gyveno Wiesbadeno, vėliau Hanau stovyklose. Emigravusi į Kanadą, pradžioje dirbo Montrealyje. Persikėlusi į Torontą, įsigijo naują slaugės specialybę ir iki pensijos dirbo ligoninėje (Toronto General Hospital).

Būdama gabi, net šešiomis svetimomis kalbomis laisvai kalbanti, susipratusi jaunuolė, neprikl. Lietuvoj Konstancija dalyvavo patriotinių sambūrių veikloje. Ypač aktyviai reiškėsi Šaulių sąjungoj ir eilę metų buvo Kauno Vlado Putvio Moterų šaulių kuopos vadė. Šios garbingos organizacijos nepamiršo ir emigracijoje. Kai atsikūrė Šaulių sąjunga, ji dalyvavo Toronto Vlado Putvio šaulių kuopos veikloj ir čia buvo išrinkta į garbės teismą. Net 20 metų buvo šalpos organizacijos „Dainos" pirmininkė, priklausė Lietuvių namų moterų būreliui ir kitoms organizacijoms. Velionė karštai mylėjo savo gimtąjį kraštą, sielojosi jo likimu ir nebijodavo reikšti nuomonės dėl Lietuvos okupacijos. Rūpinosi Lietuvoj likusiais sesute ir broliu, juos rėmė siuntiniais.

Toronto lietuviai gausiai dalyvavo velionės laidotuvėse, organizacijų atstovai iškėlė jos darbus, o šauliai prie karsto budėjo garbės sargyboje. Po gedulingų pamaldų Prisikėlimo bažnyčioje Konstancijos kūnas atvežtas į Detroitą ir liepos 17 d. palaidotas Holy Sepulchre kapuose, nes tokia buvo velionės valia. Dalyvaujant nemažam būriui Detroito lietuvių, prie kapo apeigas atliko kun. Viktoras Kriščiūnevičius, o visi dalyviai sugiedojo Marija, Marija giesmę. Velionės valią įvykdė vienintelė Detroite likusi sesuo Elena Jokšienė su šeima.

Tebūna Konstancijai lengva laisvosios Amerikos žemė...

Alfonsas Nakas

Vargas tam išminčiui, kurio galva tiek prikimšta mokslo tiesų ir nuomonių, kad nebelieka nė mažiausios vietelės suabejojimui.

J. J. Engel

Dažnai noras pasidaryti išmintingu sukliudo būti išmintingu.

Rochfoucauld

Išmintingo žmogaus lūpos — širdyje, kvailo žmogaus širdis — lūpose.

Saliamonas

NUOŠIRDI PADĖKA

Mūsų Mylimam Tėvui, Seneliui, Uošviui, Broliui, Dėdei —

A.†A.

DR. JUOZUI BARTKUI

mirus iš iškeliavus į amžiną poilsį 1985 m. birželio 29 d. Chicagoje.

Mūsų nuoširdi padėka kunigui Ignui Urbonui už religinį patarnavimą ir lankymą jo sunkioje ligoje ir po mirties atlaikiusiam koncelebruotas šv. Mišias su kun. J. Prunskiu ir J. Borevičium, S.J. Nuoširdi padėka solistui Vazneliui už giedojimą laike Mišių.

Dėkojame korp. Neo-Lithuania už garbės sargybą ir Jonui Jurkūnui už atsisveikinimo pravedimą. Kalbėjusiems: dr. L. Kriaučeliūnui, dr. P. Sutkui, Rasai Plioplytei, S. Virpšai, S. Barui, M. Valiukėnui, K. Milkovaičiui ir T. Blinstrubui.

Taip pat mūsų nuoširdi padėka garbės grabnešiams: T. Blinstrubui, A. Juodvalkiui, J. Jurevičiui, J. Jurkūnui, L. Kriaučeliūnui, V. Mažeikai, A. Pimpei, P. Sutkui ir P. Vebrai.

Nuoširdi padėka visiems atsilankiusiems į koplyčią ir dalyvavusiems laidotuvėse. Dėkojame pareiškusiems mums užuojautą raštu, žodžiu, aukojusiems šv. Mišioms ir lietuviškoms organizacijoms.

Gili padėka kun. I. Urbonui už palydėjimą į kapines ir maldas.

ŠEIMA

Mylimai Motinai

A.†A. STEFAI RONKAITIENEI

mirus Kaune, jos dukteriai Ritai Darienei nuoširdžią užuojautą reiškiame.

LB BRIGHTON PARKO APYL. VALDYBA

Mirus mano sesei

A.†A. TEOFILEI MICKEVIČIENEI

bei dukterėčiai A.†A. GIEDREI SIDRIENEI

reiškiu nuoširdžią padėką visiems taip gausiai pareiškusiems man užuojautas spaudoje, žodžiu bei raštu.

Ačiū,

K. LEONAITIENEI

Brangiam vyrui

A.†A.

Arch. MYKOLUI KRIPUI mirus,

jo žmonai daktarei SYLVIJAI, jos dukrai JULIJAI su ŠEIMA ir visiems GIMINĖMS reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

ALDONA IR GEDAS GRINIAI
ADA IR PRANAS SUTKAI

Pranešu giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad po sunkios ir trumpos ligos, 1985 m., rugpjūčio 14 d. staiga mirė mano mylimas vyras

A.†A.

Dipl. Arch. MYKOLAS KRIPAS.

Liūdinti žmona *dr. Slava-Sylvia Barnett-Kripas ir šeima*

Columbus, Georgia

Pranešu giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad staiga širdies smūgio ištikta 1985 m. rugp. 19 d. Juno Beach, Floridos ligoninėje mirė mano mylima žmona

A.†A.

ELENA REKEVIČIŪTĖ-MIKŠIENĖ

Amerikoje išgyveno 35 metus.

Šv. Povilo bažnyčioje už jos sielą šv. Mišias atnašavo parapijos klebonas kun. Alexis Paul ir kun. Andrius Senkus. Po pamaldų jos kūnas buvo nulydėtas į Royal Palm Gardens, lietuvių kapų sekciją.

Giliame nuliūdime liko jos vyras Povilas, sesuo Stefanija ir Bronius Mikelėnai, jų dukra Beatricė Brašiškienė su šeima, dėdės Juozas ir Petras Bielskiai su šeimomis ir daug kitų giminių gyvenančių Lietuvoje.

Maldaudams Visagalį Dievą priimti mano mielą Elenutę į Dangaus Karalystę, maloniai prašau visus ją prisiminti savo maldose.

Liūdintis vyras *Povilas Mikšys.*

Karininkas vyresnis leitenantas

A.†A.

JONAS BALČIŪNAS

Gyveno Willow Springs, Ill.

Mirė 1985 m. rugp. 22 d., 10:31 val. r., sulaukęs 78 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje 1907 m. geg. 26 d., Kauno apskrityje. Amerikoje išgyveno 38 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Stasė, sūnus Augustinas su šeima, dvi seserys Kazė ir Zuzana su šeimomis. Venecueloje lieka brolis Kazys (Kazimieras Balčiūnas, jo žmona Henny ir jų duktė Elizabeth su vyru Petru Kriščiūnai. Brolio sūnus Kazimieras su žmona Lila. Chicagoj brolis Antanas Balčiūnas su žmona Edith ir jų vaikai Susan ir Anthony. Švogerka Gerda Balčiūnas ir jos vaikai Rudy ir jo žmona, Ruthie ir Alfred.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street, sekmadienį, rugp. 25 d. nuo 11—9 val. vak.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugp. 26 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **žmona, brolis ir giminės.**

Laid. direkt. Donald Petkus. Tel. 476-2345.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

Domicelės Kazragienės

BALDŽEVIČIŪTĖS

Rugpjūčio 29 d. sueina vieneri metai, kai staigi ir netikėta mirtis pasiėmė iš gyvųjų tarpo mūsų mylimą ir brangią žmoną ir motiną. Visi dar esame širdies skausmo slegiami Jos netekę.

Šv. Mišios už jos sielą bus atnašaujamos Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje rugpjūčio 28 d., 6 val. ryto ir Tėvų Jėzuitų koplyčioje rugpjūčio 29 d., 7 val. ryto. Draugai ir pažįstami prašomi prisiminti a.a. Domicelę savo maldose.

Nuliūdę: **Vyras Leonas, sūnūs Edmundas ir Vytas, dukros Adelė Krugler su šeima ir Lietuvoje Dana Adomaitienė su šeima.**

PADĖKA

A.†A.

VACIUI SKINDERIUI,

mūsų mylimam vyrui, tėveliui ir seneliui iškeliavus amžinybėn, reiškiame nuoširdžią padėką kun. A. Markui už maldas koplyčioje, už gedulingas šv. Mišias Šv. Antano parapijos bažnyčioje ir palydėjus į amžiną poilsio vietą.

Negalėdami kiekvienam asmeniškai išreikšti mūsų dėkingumą, tariame nuoširdų ačiū visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems, kurie užprašė šv. Mišias už jo sielą ir aukojusiems liet. organizacijoms.

Nuoširdus dėkui Poniai Kutz už giesmę ir muziką, laid. direktorei Sally Butkus ir grabnešiams už malonų patarnavimą.

Nuliūdę: **Žmona, duktė ir anūkai.**

A.†A. ALBINUI ŠATRAIČIUI

staigiai ir netikėtai mirus,

mūsų mielą bendradarbę SILVIJĄ ŠATRAITIENĘ, jų sūnų JUOZĄ ir kitus ARTIMUOSIUS nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

DRAUGO redakcija, administracija ir spaustuvės personalas

Broliui ir dėdei

A.†A. JONUI BALČIŪNUI

mirus, gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Brolis KAZYS BALČIŪNAS
Brolvaikis KAZIMIERAS
Švogerka HENNY BALČIŪNAS
ir LILA, KAZELE, CATHY
ir CARLOS
Seserėčia ELIZABETH ir
PETRAS KRIŠČIŪNAI

EVANS-EVANAUSKAS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois

(Anksčiau buvę 6845 South Western Avenue)

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiesčiuose

TEL. — 422-2000

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas - 652-1003

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 valandos.

3314 West 63rd Street

Tel. — PRospect 6-8998

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES

Nuomoja, Parduoda, Taiso

Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas

5610 S. Pulaski Rd., Chicago

PHONE — 581-4111

JAY DRUGS VAISTINĖ

RŪPESTINGAI ĮSPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, R.S., Registruotas vaistininkas

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

Tel. — 476-2206

Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

APLINK MUS

x **Ateitininkų kongreso metu** vyks dailės darbų paroda Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Parodos ruošos darbais rūpinasi Dalia Kolbaitė, Vida Stankienė, Dalia Kučėnienė ir Marytė Gaižutienė. Parodoje yra sutelkta arti 20 dailininkų darbų. Tarp jų yra Adomo Galdiko, Juozo Pautieniaus, Pauliaus Augiaus, Vidos Krištolaitytės, Nijolės Palubinskienės, Dalios Kolbaitės, Rūtos Končiūtės-Saliklienės, Dainos Juozevičienės ir kt. Parodos lankymo valandos yra kongreso metu.

x **Gailė Eidukaitė ir Aušra Jasaitytė** įsijungė į Dariaus-Girėno lituanistinės mokyklos mokytojų štabą. Abi jaunos mokytojos yra Lituanistinio Pedagogikos instituto Chicagoje absolventės, patyrusios skaučių vadovės, veiklios liet. organizacijų narės. Gailė Eidukaitė mokys trečiojo skyriaus mokinius, o Aušra Jasaitytė — mažuosius darželiniukus. Dariaus — Girėno mokykla veikia Jaunimo centre. Naujieji mokslo metai prasidės šeštadienį, rugsėjo 7 d., 9 val. ryto. Priimami visi lietuvių kilmės vaikai.

x **Vytauto Didžiojo šaulių** rinktinė rengia Tautos šventės — rugsėjo 8-tosios minėjimą rugsėjo 8 d., sekmadienį, 11:30 val. ryto rinktinės namuose, 2427 W. 43 St. Kviečiami kuo gausiausiai dalyvauti. Įėjimas laisvas.

x **Korp.! Neo-Lithuania** vyr. valdybos pirm. Dalė Gotceitienė ir visi valdybos nariai rūpinasi, kad korporantų suvažiavimas būtų gausus ir sklandžiai praeitų. Suvažiavimas įvyks rugpjūčio 31 — rugsėjo 2 d. Dainavoje.

x **Šių metų rugpjūčio 25 d.**, 2 val. p.p. „Northern Indiana Art Association" patalpose, 8317 Calumet Ave. Munster, Indiana, rengiamas **ponių Marijos Ambrozaitienės, Vandos Balukienės, Magdalenos Stankūnienės** bei **Ados Sutkuvienės** pagerbimas. Jos, kaip „Women of the Dunes" kilnojamos meno parodos organizatorės, užsitarnavo visų didelės pagarbos. Tai progai yra pakviestas visoje Amerikoje pagarsėjęs dainininkas bei kompozitorius Andrew Calhoun atlikti programą. Visuomenė maloniai kviečiama šios progos neapleisti ir skaitlingai dalyvauti.

(pr.)

x **Irenos Veleckytės Baleto ir Piano studjos rudens sezonas prasideda š.m. rugsėjo 3 d., antradienį. Nauji mokiniai** prašomi registruotis **skambinant 254-4012 po 5:00** val. vak. Studijos adresas: 2541 West 45th Place, Brighton Parke.

(sk.)

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padedame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787.

(sk.)

ARAS

Dengiame ir taisome visu rusiu STOGUS

Su aukštu patvrimu esame apdrausti. Pats prižiūriu darbą

ARVYDAS KIELA

737-1717

arba tarp 10 v.r. ir 8 v.v.

tel. 434-9655

x **Chicagos aukštesniojoje lit. mokykloje** naujų mokinių registracija bus rugsėjo 7 d. 9 val. ryto Jaunimo centre. Baigę lit. mokyklos 8 skyrius priimami be egzaminų, nebaigę laiko egzaminus.

x **Registracija į Marquette Parko** lituanistinės mokyklos visus skyrius, vaikų darželį ir nemokančių lietuvių kalbos klasę bus rugpjūčio 28-29 d., trečiadienį ir ketvirtadienį, nuo 12 iki 2 val. mokyklos patalpose, 106 kambaryje.

x **Kr. Donelaičio lituanistinė pradžios ir aukštesnioji** mokykla praneša, kad mosklo metus pradės rugsėjo 7 d., šeštadienį, 9 val. r. McKay mokykloje, 69 ir Fairfield gatvių sankryžoje. Registracija bus 9 val. r., pamokos prasidės 10 val. Naują tėvų komitetą sudaro pirm. Rimantas Dumbrys, vicepirm. Raimundas Gierštikas, ižd. Birutė Pabedinskienė, ūkio reikalams Rima Bankienė, sekr. Eugenijus Paulius ir parengimų vadovės — Ramunė Glowacki, Irena Adickienė ir Monika Kabliauskienė. Komitetas kviečia visus tėvus panaudoti šią progą suteikti savo vaikams lietuvišką švietimą. Mes prašome visus lietuvius, kurie pažįsta lietuvių kilmės žmones, atitrūkusius nuo lietuviškų darbų, pranešti jiems, kad galėtų atnaujinti santykius su savo šaknimis. Donelaičio mokykla priima vaikus, suaugusius ir tuos, kurie nekalba lietuviškai.

x **Ateitininkų žodžio ir muzikos** vakare rugpjūčio 30 d. 7:30 v.v. Jaunimo centre amerikiečių teatre iškilusi aktorė Ingrida Blekytė deklamuos V. Mačernio vizijas ir Jasmanto eilėraščius. Taip pat kylanti amerikiečių tarpe teatre, televizijos ir filmo žvaigždė Vytas Ruginis paskaitys ištraukas iš Aloyzo Barono kūrybos.

x **Draugiškos futbolo rungtynės** Marquette parko aikštėje šį sekmadienį, rugpjūčio 25 d., vyks tarp „Lituanicos" vyrų komandos ir lenkų „Royal Wovel". Pradžia 2 val. p.p.

x **Į Marquette Parko Lituanistinę mokyklą, ansamblį, vaikų darželį ir specialią klasę** registracija bus rugpjūčio 28 d., trečiad., ir rugp. 29 d., ketvirtad., tarp 12 ir 2 val. popiet, #106 kamb. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokykloje. Į ansamblį gali registruotis ir tie vaikai, kurie Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokyklos nelanko. (pr.)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Raod — Tel. **VI 7747.**

(sk.)

x **Baltic Monuments, Inc.,** 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. **Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.**

(sk.)

x **Akiniai siuntimui į Lietuvą.** Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766.

(sk.).

x **Lietuvių ekskursija į Havajus. Organizuoja „Draugo" administracija 14 dienų išvykai.** Aplankysime Honolulu, Hilo ir Mau salas. Išvyksime gruodžio 3 d. ir grįšime gruodžio 17 d. Registruotis iki rugsėjo 30 d. pas **American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643.** Tel. (1-312) 238-9787.

(sk.)

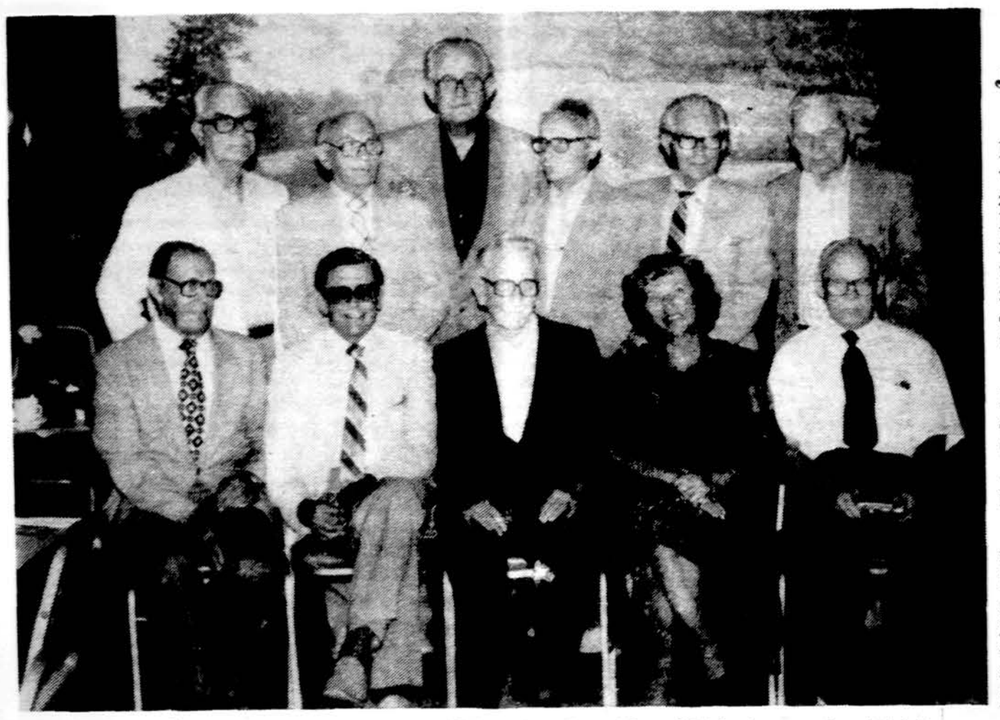

Lietuvių Žurnalistų sąjungos centro valdybos pirm. Rūta Kleva Vidžiūnienė su aktyviaisiais spaudos darbuotojais Chicagoje. Iš kairės sėdi: Juozas Šlajus, Bronius Juodelis, Pranas Garšva, pirmininkė Rūta Kleva Vidžiūnienė ir Jonas Vasaitis; stovi: Antanas Juodvalkis, Mečys Valiukėnas, Algirdas Pužauskas, Juozas Žygas, Juozas Žemaitis ir Ignas Andrašiūnas.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ŽURN. STASIO PIEŽOS 80 METŲ SUKAKTIS

Visi Piežai, įskaitant keturis vaikus ir 16 vaikaičių, taip pat daug giminių susirinks iš Chicagos apylinkių ir kitų Amerikos vietų šį sekmadienį, rugpjūčio 25 d., švęsti Stasio Piežos 80-tą gimtadienį. St. Pieža yra žymus žurnalistas, kuris šiuo metu gyvena savo ūkyje San Pierre, bet labai gerai žinomas ir lietuvių bendruomenei.

Stasys Pieža 1970 m. išėjo į pensiją po 36 metų darbo kaip reporteris, rašytojas ir religinės srities redaktorius Hearts'o leidžiamam „Chicago American", vėliau „Chicago Today" dienraščiuose. Jis darė pasikalbėjimus su Hollywoodo žvaigždėmis, taip pat ir viešumoj žinomais asmenimis, įskaitant ir didįjį kriminalistą John Dillinger. Jis buvo skirtas vykti į Europą, Aziją ir Pietų Ameriką, taip pat į Vatikaną kaip korespondentas. Jis buvo korespondentas Vatikano II susirinkimo sesijoj Šv. Petro bazilikoje ir konsistorijoje, kurioje kardinolai gavo savo paaukštinimus. Jis taip pat daug rašė apie lietuvius ir Lietuvą.

S. Pieža yra tik vienintelis gyvas žurnalistas, kuris kalbėjosi su keturiais popiežiais, rašydamas reportažus iš Vatikano. 1946 m. jis į Romą lydėjo kardinolą Samuel Stritch ir turėjo kartu su juo specialią audienciją pas pop. Pijų XII ir gavo jo palaimintus medalius savo žmonai Onai ir keturiems vaikams. Jis taip pat turėjo specialias audiencijas pas popiežius Joną XXIII, Paulių VI ir Joną Paulių II. Vienoje specialioje audiencijoje pas Šv. Tėvą Paulių VI Pieža buvo kartu su savo žmona ir jos seserimi.

„Tai Jūs galutinai pasiekėte 80 metų", sakė vienas St. Piežos draugas. Bet jis atsakė, „ne galutinai, bet eventualiai".

S. Pieža įdėjo daug pastangų, kad Marqutte Parke 69-ji gatvė būtų pavadinta Lithuanian Plaza, kurios pavadinimui buvo mero R. Daley ir jo patarėjų pravesta speciali rezoliucija.

Šiuo metu S. Pieža yra aktyvus Little Company of Mary tarėjų narys San Pierre, Ind., Starke apskrities vyresnio amžiaus žmonių tarybos narys. Jis yra Lietuvių Katalikų spaudos draugijos, leidžiančios „Draugą", ilgametis direktorius, Chicagos Spaudos klubo, Lietuvos Vyčių, Kolumbo Vyčių ir Šv. Vardo draugijos San Pierre narys. Savo parapijos bažnyčioje jis moko vaikus katekizmo ir yra liturgijoj lektorius. Jis nuolat savo bibliotekoje sėdi prie rašomosios mašinėlės ir rašo naujus straipsnius, taip pat jis džiaugiasi galėdamas lošti golfą savo ūkyje. Jo „hobby" yra rinkti retas knygas, kurių yra labai daug jo bibliotekoje.

St. Pieža ir jo žmona Ona, kuri buvo žymi dainininkė ir Chicagos chorų vadovė, 1951 m. atšventė 55 metų savo vedybinio gyvenimo sukaktį. Jo žmona mirė 1982 m. vasario 18 d. ir palaidota Visų Šventųjų kapinėse San Pierre, Ind. Onos Piežienės biblioteka buvo jo vaikų ir vaikaičių įsteigta Visų Šventųjų bažnyčioje kun. Stephen salėje. Biblioteka turi 2000 knygų.

Savo tėvui, kurį vaikai vadina „Papa", Joanne McGlone, gyvenanti Hazel Crest, Ill., Bernadette Shaner, R.N., gyv. Kewanee, Ill., Jonas Pieža, gyv. Oak Lawn, Ill., ir Tomas Aquinas Pieža, gyv. Lower Burrell, Pa. su šeimomis, taip pat 16 vaikaičių rengia jam gimimo dienos minėjimą. Savo gimimo dieną „Papa" pradės 10 val. šv. Mišiomis rugpjūčio 25 d. Visų Šventųjų bažnyčioje. Mišias laikys klebonas kun. William Spranger. Po šv. Mišių bus vaišės Piežos ūkyje. Pietus paruoš Emily Gron, žinoma kaip geriausia Visų Šventųjų parapijos ir miestelio maisto iškilmėms paruošėja.

Ilgiausių metų Stasiui Piežai ir laimingai praleisti laiką su vaikais ir vaikaičiais!

Red. pastaba. Apie savo tėvą parašė Jubiliato duktė Joanne McGlone. Jai labai ačiū!

x **Vija Bublytė ir Andrius Kazlauskas** iš Clevelando dalyvaus Ateitininkų kongreso tėvynės vakaro programoje, kuri prasidės 7 val. vak. šeštadienį, rugpjūčio 31 d.

x **Šv. Jurgio parapijos** Bridgeporte administratorium, dėl sveikatos atsisakius buvusiam klebonui, paskirtas kun. Richard M. Dodaro. Šioje parapijoje jau teliko mažai lietuvių, o daugiausia prisirašė ispaniškai kalbantieji meksikiečiai ir iš Puerto Rico.

x **Ansas Lymantas,** „Lietuvos pajūrio" redaktorius iš Montrealio, Kanados, dalyvaus Maž. Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio suvažiavime, rugpjūčio 31 — rugsėjo 1 d. vyksiančiame Chicagoje, Liet. Evangelikų liuteronų „Tėviškės" parapijos patalpose. A. Lymantas šiame suvažiavime skaitys paskaitą ir dalyvaus svarstybose MLRS aktualiais reikalais.

x **Kompozitoriaus Antano Rekašiaus** dvi simfonijos įgrotos į plokštelę ir išleistos Chicagoje. Viršelį piešė Daina Čepulis, nuotrauka daryta Rimanto Žuko. Išleistos 1985 metais. Kaina 8 dol. Tai naujas ir kartu suprantamas okupuotos Lietuvos kompozitorius, kuris yra sukūręs daug lietuviškų kompozicijų suaugusiems ir vaikams.

x **KELIONĖ LAIVU!** Organizuoja Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga. Pasinaudokite šią progą kartu su draugais praleisti žiemos atostogas Karibų Jūroje, plaukiant S.S. NORWAY laivu iš Miami, Floridos. **Data: Sausio mėn. 11 — 18 d., 1986 m. Sustojimai: St. Thomas, Virgin Islands: Nassau, Bahamas: ir Great Stirrup Cay, privati sala. Registracija vyksta iki Rugsėjo mėn. 7 d.** (vietų skaičius labai ribotas). Galima prisidėti iš įvairių miestų. Dėl kainų ir informacijos, kreiptis į **Vidą, AMBER TRAVEL SERVICE, 11745 Southwest Highway, Palos Heights, Ill. 60463, tel. 312—448-7420.**

(sk.)

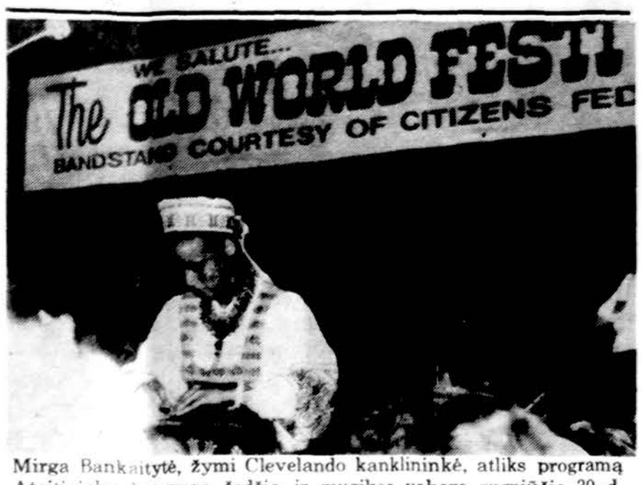

Mirga Bankaitytė, žymi Clevelando kanklininkė, atliks programą Ateitininkų kongreso žodžio ir muzikos vakare rugpjūčio 30 d. Jaunimo centre.

Nuotr. V. Bacevičiaus

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

— **Alfonsas Samušis,** Brooklyno, N.Y., lietuvių visuomenės veikėjas, su žmona buvo atostogų išvykę į Europą. Jie aplankė savo ištekėjusią dukterį Vokietijoje. Lankėsi dar Prancūzijoje, Austrijoje. Austrijoje dalyvavo Salzburge surengtame Mozarto koncerte.

— **Sol. Marytė Bizinkauskaitė** liepos 30, rugpjūčio 1 ir 3 dienomis dainavo Cape Cod, Mass., Lyric operos „Bohemoje". Jos dainavimas praėjo su dideliu pasisekimu.

— **Jonas R. Yarus,** 75 metų amžiaus, staiga mirė Haverhill, Mass. Nors su širdžia jau senokai negalavo, bet jautėsi neblogai. Anksčiau dirbo kardono bendrovėje, o dabar buvo jau išėjęs į pensiją. Nuliūdime liko žmona.

— **Cape Cod lietuvių** gegužinė vyko rugpjūčio 3 d. Bronės ir Antano Jucėnų sodyboje. Veikė virtuvė, buvo duodami pietūs ir laimėjimai. Taip pat buvo Irenos Manomaitienės dailės darbų paroda.

— **A. a. Donatas Mašiotas** po ilgos ir sunkios ligos mirė rugpiūčio 17 d. ligoninėje. Palaidotas rugpjūčio 20 d. iš Dievo Motinos bažnyčios Visų Sielų kapinėse. Nuliūdime liko sūnus Šarūnas su žmona Paulina.

— **Sol. Aldona Stempužienė** duos koncertą Bostono lietuviams spalio 27 d., sekmadienį. Koncertą rengia Lietuvių Tautodailės institutas.

VOKIETIJOJE

— **Homburge, Saaro krašte,** lietuviai paminėjo Motinos dieną pamaldomis, kurias katalikams laikė kun. A. Bernatonis, o evangelikams — kun. Fr. Skerys. Programą po pamaldų pradėjo Saaro krašto LB apylinkės pirmininkas Algirdas Palavinskas, o meninę dalį atliko Vasario 16 gimnazijos mokinių tautinių šokių grupė, vadovaujama Živilės Grodbergienės. Taip pat padainavo trio ir duetus M. Motekaitytė, M. Gaižauskaitė ir E. Seidlerytė.

— **Motinos dieną** šauniausiai paminėjo Huettenfeldo Moterų klubas. Šv. Mišias atlaikė kun. Jonas Dėdinas. Vida Sabienė, Moterų klubo pirmininkė, pasveikino ape šimtą susirinkusių svečių pagerbti motinas. Paskambino Danius Kesminas ir Vytukas Lemkiukas. Aforizmais apie motiną kalbėjo mokyt. Bronė Lipšienė. Skautų „Aušros" tunto paukštytės altiko gražią programą, vadovaujamos bendrabučio vedėjos Genės Venckuvienės. Eilėraščių montažą padeklamavo Inga Bitautaitė, Virgilijus Jocys, Vida Korintaitė, Erina Seidlerytė ir Jonas Venckus.

— **A. a. Evaldas Prancas** mirė gegužės 9 d. Buvo gimęs 1912 m. rugpjūčio 24 d. Lašių km., Šilutės apskr., Klaipėdos krašte. Klaipėdos kraštą paėmus vokiečiams, jis buvo paimtas į vokiečių kariuomenę. Karui baigiantis, pateko į sovietų nelaisvę. 1948 m. grįžo ir su žmona gyveno Klaipėdos krašte, bet 1978 m. galėjo išvykti į Vokietiją ir gyveno visą laiką Rastatte. Kun. Fr. Skėrio palydėtas palaidotas Rastatto kapinėse.

BUDRIO FOTO ARCHYVO POBŪVIS

Chicagoje jau 19 metų veikia kun. Alg. Kezio įsteigtas Lietuvių foto archyvas, kurį globoja dr. Milda ir a.a. dr. Stasys Budriai. Įamžindama savo vyro atminimą, dr. Milda Budrienė jau anksčiau paaukojo šiam archyvui 25,000 dolerių, dėl to ir pats archyvas pavadintas Budrio vardu. Archyvas yra 2345 W. 56 St., Jėzuitų namuose, kur anksčiau buvo prof. J. Žilevičiaus Muzikologijos archyvas, dabar perkeltas į Jaunimo centrą. Archyvo tarybą sudaro pirm. dr. Milda Budrienė, nariai — kun. Algimantas Kezys ir Stasys Žilevičius. Valdyboje — pirm. Alg. Kezys, sekr. Rūta Musonytė, ižd. Juozas Daunoras, parodų rengėjas St. Žilevičius, teisinis patarėjas adv. R. Domanskis. Archyve saugomas negatyvų palikimas, gautas iš a.a. V. Noreikos, a.a. Ant. Gulbinsko, a.a. P. Malėtos. Daug nuotraukų, ypač Alg. Kezio. Turima 20 dokumentinių filmų. Tai vis svarbi istorinė ir meniška medžiaga.

Dr. M. Budrienės iniciatyva archyvo vadovybė rugpjūčio 21 d. Dainos restorane suruošė pobūvį. J. Daunoras padėkojo svečiams. Kun. J. Prunskiui sukalbėjus maldą, vyko vakarienė. Vaišėms baigiantis, kun. Alg. Kezys papasakojo, kad archyvas veikė įvairiose srityse. Buvo metų, kai, gaminant filmus, jo biudžetas siekė 10-15,000 dol. Bet buvo metų, kai archyvas gyvavo, nors ir neturėdamas veiklos. Buvo rengiamos parodos, kurių premijoms parūpindavo lėšų dr. Budriai. Paaukoti M. Budrienės 25,000 dol. investuoti ir iš palūkanų bus lėšų archyvo veiklai finansuoti. Tai didelis paskatinimas ateičiai.

Dr. M. Budrienė padėkojo archyvo darbuotojams už vertingą kultūrinę veiklą ir pasidžiaugė, kad yra įsigijusi naujų draugų. Archyvo valdybos pirmininkui įteikė naują stambią auką — 10,000 dol. Archyvo vadovybė, reikšdama nuoširdžią padėką, mecenatei įteikė naujausią Alg. Kezio Lietuvos nuotraukų albumą.

Alg. Kezys pasidžiaugė, kad G. Vakaris su žmona Danute padeda sutvarkyti archyvo turimas nuotraukas. Archyvas spalio 25 d. Jaunimo centre atidarys Lietuvių portretų parodą. Tai jau bus 14-ta archyvo paroda. Bus išleistas ir lietuvių portretų albumas. Bus duodamos premijos už geriausius foto portretus. Pati parodą lankanti publika parinks, kurie premijuotini.

Pažymėtina, kad aukos Budrio foto archyvui yra atleidžiamos nuo mokesčių.

J.Pr.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2—8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val.. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Ofs. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą